

ضبط جبرده سی

اوجنهی دوره آخیره اوجنهی اجتماع

۲۹ نیمی الفداد

۷ کانون ثامن ۱۳۳۴

[بازار ارنی]

۲۳ ربیع الاول ۱۳۳۶

موضوع	روزنامه مذاکرات	صفحات
روزنامه بیکسره وضع اولنامه مراد :		
۸۲۲ - فرات و دینه تیرزی آرمستهک حوالده اوج مستقل مصرفی تشکیل خنده لایحه قانونیه .		۲۲۷
۹۰۹ - ۱۳۳۲ سنهس مبارف بودیساک ۵ نیمی صدک ۳ نیمی مادمستان ۳۰۰۰۰۰ یک غروشک بانتری ۲۰ نیمی ضله قلا ضی خنده لایحه قانونیه .		۲۲۸
یکم روزنامهده قلاده مراد :		
۱۶۲ - کتاب عدل فرازمسی .		۱۶۲
۶۵۰ - خاک نظامی تشکیل قانونک ۱۳۳۵ نیمی مادمسن عدل فرازمه .		۱۶۸
۱ - دواتر سکوتله انشاس آرمسته متکون دهوی خنده کتیری مینوی نیم یک تکلیف قانونی .		۱۶۹
۲ - پروژه سکوتله ارنی ایلیکی مانع خنده پلوش اولی چخلاکیتده عرضال اوزرنه استعدا انجمن مضیطسی .		۲۲۹
۳ - زوی سن غمی پاتا سرسومسن عهدسه مفروع خاترات خنده خدیجه فلان حاجی عرضال اوزرنه استعدا انجمن مضیطسی .		۲۳۰

موضوع	سؤال واستیضاح	صفحه
۱۶۷ - خصوصی تفراف غارآتمدهک باخراتک اسیان خنده پوسته وتفراف وتلفون قاطرکمن سؤال		۱۶۷
۱۶۸ - فرات و دینه تیرزی آرمستهک حوالده اوج مستقل مصرفی تشکیل خنده لایحه قانونیه		۲۲۷
۱۶۹ - ۱۳۳۲ سنهس مبارف بودیساک ۵ نیمی صدک ۳ نیمی مادمستان ۳۰۰۰۰۰ یک غروشک بانتری ۲۰ نیمی ضله قلا ضی خنده لایحه قانونیه		۲۲۸

موضوع	مذوجات	صفحه
۱۶۷ - ضبط سابق فراغی		۱۶۷
۱۶۸ - بوقله ابراسی		۱۶۸
۱۶۹ - دارالانشاسل مدیرن همومیس تشکیل خندهک ۲ نسیان ۱۳۳۲ تواریقی قانونک برمی مادمسن عدل لایحه قانونیکه اوسان ایلیکیکی متضین تادکره سایبه		۱۶۸
۱۷۰ - ۱۳۳۲ سنهس تابه بودیساککرمخی مدهس مکشی مبارفی فصله ۵۰۰ ۱۶۷ غروش ملاومس خنده لایحه قانونیکه کوندرلیکیکی مین تادکره سایبه		۱۶۹

موضوع	بدا مذاکرات	صفحه
۱۷۱ - [رئیس : حاجی ابراهیم آندی]		۲۳۰
۱۷۲ - ضبط سابق قرائتی		۲۳۰
۱۷۳ - رئیس - اقدام مجلس کشاد اولوندی ، ضبط سابق خلاصهسی اوقوناجیق ، پویوریکز بلک آندی .		۲۳۰
۱۷۴ - [کتاب مجموع بلک ضبط سابق خلاصهسی اولور]		۲۳۰
۱۷۵ - رئیس - اقدام ، نظامناده داخلی موجبیه بوقله پایمجنر .		۲۳۰
۱۷۶ - قلم نوری آندیمن اعتباراً تلفظاً اوقوییکز .		۲۳۰
۱۷۷ - [بوقله ابراهیم اولور]		۲۳۰

موضوع	انجمندهده چقانه مضیطر	صفحه
۱۷۸ - اینابا اولغان غارآتمده ابرز شجاعت ایلیان امرا وضابطاکه صورت تطایری خندهک فرازمه اوزرنه مسکری انجمن مضیطسی		۱۶۸
۱۷۹ - وقت مرده باش فرماندانی کلانک کورمیک زوم اوزرنه تویماً رفته کیمیری ایجاب ایلمرک تریلمری خصوصیه مدت امصری قانونی آکل ایلزرنه باقیبینه داتر فرازمه اوزرنه مسکری انجمن مضیطسی		۱۶۹
۱۸۰ - حدود اندلیدهک توسیع جبردهن دولای انشاس خدیجه عهدسههپولونک مستغان دستغلات وقرابک مؤجلانوسلطانی ایلم رسم تویسه داتر لایحه قانونیه اوزرنه دتر مطلق اولوال نیر منلوک انجمن مضیطسی		۱۷۰

« کوستند از برای جوان نیت بلکه جوان برای خدمت اوست »
 دهن اهلیتی بر مأمور ، که نفسی او هر با یک ، عشائرک خدمتته
 و قضا ایله مش . بوسورتله هر بان عشائر کلتلار ، ساکن اولمشلر و ایسته
 شیمدی ، او کویلدده دوریور . اگر بوله ، مقتدر مأمورلر کیدوب بر شیار
 باپارلر ایسه ، بن ، اونک ایچون عناد ایتم . خلاصه علی العاده مأمورلرک
 کیتمه مغازی ، کیتمه لردن دها اولادر . چونک شیمدی ، هیچ دله ، هر بلرک
 کویلدده بسله دکری قویونلردن ، دوه لردن و اونلرک حصوله کتیر دکری
 یونوک وسودنن استفاده ایدیوروز . اگر ، اونلرک ایچنه اهلیتیز
 مأمورلر کیده لرسه اونلر ، توحش ایده لر ، صاوشورلر و کیده لر .
 بشاه علیه بولنلردن ده محروم اولوروز . اما ، بزده هیچ اهلیتی
 مأمور یوقی ؟ دیبه جکسکر . بن ، بوتون بوتون یوقی ، دیبه م . فقط
 اونلر ، مهم ایشلرله مشغولدرلر . بونک ایچون بکه بکه م ، شو غافله
 اوزرمزدن زائل اولسون و او مهم مأمورلری بولنلرکی مهم ایشلرک
 باشندن آلتق وقت وزمانی کلسون ، اونلری کوندرمه ، کینسونلر ،
 اولجسونلر ، بحسینلر بو ، بویوک ایچی میدانه کتیرسونلر . ایسته ،
 عرض ایستیکم کی ، اومقتدر و اهلیتی مأمورلر یرنه شو بوله بوله
 مأمورلر کیدر لرسه ظن ایده رم که هر بان ، فلان صاوشورلر و بوسورتله
 بز آرتق نه اونلرک ، نه دوه لرلرک ، نه قویونلرک ، نه کیلرک بوزخی
 کورمه بز . اقدیلر ، دها دوغریسی ایستریسکر ؟ شو بیچاره لری
 کندی حاللرینه براقکز ، اوراده نه مأمور ستکار ، نه ده اکتی
 یوزلی تحصیلدار ، نه حرب ، نه ضرب ، نه عسکر نه ده لشکر ! بونلر
 دائمی بر بهار ایچنده باشایورلر . بونلری تمدن ایچکده نه منا
 وار ؟ (خنده لر) بنده کز بو یکر منجی عصرده میدانه چقمش اولان
 یوهیولای مدنیت مصیبتدن برشی آکلاما یورم .
 شقیق بک (استانبول) — براوو ، براوو !
 آرتین افندی (حلب) — سز آکلادیسه کز بیلیم ! بن اونک
 لذتی دو عادم . شمدی اوراده ، چوله نه شخص مقم وار نه ده
 منقول ! نه مال ملوک نه ده متروک! اونلر ، قیرلانچ قوشی کی بهارک
 پشته قویولشلر . بهار زرده ایسه اونلر ده اوراده ! صافی هوا ،
 صافی غذا ، صافی ماء ، صافی و تمیز اخلاق و عادت ! نه طاعتی حیات!
 اگر حیانه بر طاعت وارسه !!!
 رجا ایده رم او مختیارلری کندی حاللرینه براقلم .
 فیضی بک (دیاربکر) — اقدم ، بنده کز دن اولکی آرقداشلارم
 بو اراضینک نه قدر قیمتدار اولدیفنی سوله دیلر و تاریخی تعقیب ایاندلر ده
 بونلری هب اوقومشدر . حکومت ، کچ اولمقه برابر ، بو قانون
 لایحه سی کتیردیکندن دولای ینه شایان شکراندر . فقط یالکز
 کتیرمک کافی دکلر ، آرتین افندی برادر مزک دیدی کی حسن
 تطبیقده لازمدر . بر دفعه فرات ایله دجه بیننده « خاور »
 نه ری وادیسند بولونان اهالیکن آکثری سیاردر . او عشائر ،
 دائمی صو باشلرنده طولاشیرلر . بو عشائر ی مستقل لوا شکنده
 طولامتی ، هر حالده مطلوب اولان نتیجه حسنه ی ویرمه به جکسر .

فقط آناختاری ضایع اولمش بویوک بر قاصه به بکزر . بنده کز امید
 ایدیورم که ان شاه لله ، او ضایع اولمش آناختاری ، بز بولویوروز
 وینه او واسع اراضیدن بز مستفید اولاجنز . ینه تکرار ایله رم هر
 صورتله شایان قدر اولان شو تکلیفک هیئت عمومیه سنک بلا مذاکره
 قبولیه ماده لره کجلمه سی رفقای کر آمدن رجا ایدرم .
 آرتین افندی (حلب) — اقدم ، عبدالله صافی بک برادر عزیزک
 بویوردقلری کی ، وقتیه دنیانک ذخیره آناختاری اولان ، غایت
 مبارک برارض ایچون پایلمش بولونان شو قانون لایحه سی رد ایتمک ،
 قولای رایش دکلدر و بنده کز ، بونک ردی حقنده سوز سوله م به جکم .
 فقط ، کچنده عرض ایتمش اولدیم کی ، شیمدی بویکی تشکیلاتلرک
 وقتی اولادیفته دائر براقج سوز سوله به جکم .
 عیداه صافی بک (کرکوک) — بوسوزک وقتی دکل .
 آرتین افندی (حلب) — اقدم ، تشکیلات ماکنه سی
 بو آرائی ، حمالی بر فصالت ایچنده در . تشکیلات لایحه لری
 آردی آردینه کلور . معلومدرکه تشکیلات ایچون الک زیاده
 لازم اولان شیرک بری پاره ، دیکری مأموردر . پاره نک یولی
 بولدیق : استقرار ایده رم . ذاتاً مأمورلر ده مشاعرلی ، اوراق
 تقدیه ایله آلمنه آیشیدیلر . بنا علیه بونده بویوک بر مشکلات
 بوقدر . فقط بویکی مهم تشکیلات ایچون مأمورلری زرده بولاجنز ؟
 کینلر ده اجرا ایدلن تشکیلات ، ذاتاً اوتدن بری مشکل و مؤسس
 بر طاق قرا ، قضا و لولرک رابطه سنک بری برندن کسبله سندن ،
 لولرک مستقل اولماسندن ، درجه دن برینک حذف ایده سندن ، — که
 مثلا ، تراموای قومانیسه سی ، آرازده کی استاسیونلری قالدیردینی
 حالده مسافه ، ینه اومسافه در — مسافه ، ینه عینی مسافه قانق اوزره ،
 آراقده کی دیرکلری قالدیرمقدن ، برینانک بعضی تفتاحی آراسنده قالان
 یوللری سد ایچکدن عبارتدی ، یعنی موجود بر بنده تعدیلات پاییلوردی که
 بونده اودرجه بویوک بر محدود و مشکلات بوقدر . فقط شیمدی یکی برینا
 قوراجنز ، یکی بر بنا ... بونک ایچون ، غایت اوسطه معمار ایستر ،
 مصرف ایستر ، هر شی ایستر . دیمک اولدی که بو ، غایت مشکل بر
 ایشدر . بو ، پاییلماسون دیبه یورم ، پاییلسون . فقط بوظائفی زمانده
 پاییلماسنک امکانی بوقدر . (زور) مبعوفی محمدنوری بک برادر بزده
 بیلیرک « زور » ایله « حاب » آراسنده یوزلرجه کوی وارددر . وقتیه
 بونلرک نام و شانی یوق ایتمش و بالا آخره غایت اوسطه بر مأمور بونلری
 قورمش . حقیقه آدی اوستنده اولان آرسلان کی بر مأمور ،
 آرسلان پاشا — الله رحمت ایله سون — بونلری قورمشدر . فقط ناصل
 براقش ایسه ، اوبله قالمشدر . چونکه ناوندن اول بر شی یا عشائر
 و نه ده او ندن سوکره بر شی یا پلش . چونکه بویوک همت ایستر .
 آرسلان پاشا ، اورالری ناصل یا پلش ؟ بو آرسلان پاشا ، اولامرده ،
 او عشائرک حادی ، اخلاقی اوکره نمش و کندی اونلر سود برمشدر .
 مقصدی صرف عدالت ، حقانیت ، ظالمه قارشی بر قهرمان بی امانه
 مظلوملره قارشی مشفق بر مهربان ...

کاتب ممدوح بک (روسه) — ناموجودلی تکرار اوقویورم اقدم .

(ناموجودک اسامیسی تکرار اوقونور)

رئیس — اقدم ، اکثریتیز واردر بناء علیه مذاکراتزه دوام ایده بیلر . بوپورک بک اقدمی ، ضبط سابق خلاصه سی تکرار اوقویکر .

(کاتب نوری بک ضبط سابق خلاصه سی تکرار اوقور)

رئیس — ضبط سابق خلاصه سی حقنده بر مطالعه واری اقدم؟ ضبط سابق خلاصه سی عیناً قبول اولوندی .

اوراهه وارده

رئیس — دارالایاتملر مدیریت عمومی سی تشکیلاتی حقنده کی ۲ نیسان ۱۳۳۳ تاریخلی قانونک برخی ماده سی معدل لایحه قانونیه کلدی . هاند اولوندی انجمنه تودیع ایدیوروز .

— انجمندرده عیقانه مضطر

رئیس — کلاک ، ایلیا وایقان محارباننده ابراز شجاعت ایله ن امرای وضا بطنانک صورت تلطفلیری حقنده کی قرارنامه ایله وقت خریدباش قوماندانلق وکالتک کوره جکی لزوم اوزرینه ترفیماً برعمله تبینلری ایجاب ابدنلرک ترفیلمری خصوصتده مدت اضری قانونی کال ایتملری باقیلمایه جتنه دائر قرارنامه اوزرینه عسکری انجمنی مضطعلری چیقدی . بونلری ده طبع و توزیع ادبوز روزنامه یه ادخال ایده جکر . برده ، حدود انتقالیه کی توسیع مجبوریدن دولانی اشخاص حقیقیه عهده سنده بولونان مسقات و مستغلات و ققیه نیک مؤجلات و مقاطعاتی ایله رسم توسیعه دائر لایحه قانونیه واردر . خاطر مالیزنده اولسه کرکدرکه بولایجه یی ، کچن سنه ، اجتماعک سوک کونلرنده ، اموال غیر منقوله انجمنه تودیع ایتمدک . انجمن ، بونک مضطه سی تودیع ایتدی ، طبع ایتردرک . هیئت جلیله کزده تودیع اولوندی . بر ایکی کون سوکره روزنامه سی ده عرض ایده جکم .

محمد صادق بک (ارطغرل) — اقدم ، سوز سوله مکک مساعده بوپوریلورمی ؟

رئیس — نه به دائر سوله چککیز ؟

محمد صادق بک (ارطغرل) — بوپوریدیکیز روزنامه یه دائر .

رئیس — ده اوانک روزنامه سی عرض ایتمدم . مقصدی برده عرض ایده م : بولایجه اوزون بولایجه مدم . هم مضطه نیک چیقدیفنی همده توزیع ایلدلیکی خبروردم که هیئت جلیله مطالعه ایده جک وقت بولسون . بر ایکی کون سوکره بونک هانکی روزنامه یه قوتیه جتی عرض ایده جکم . هانکی روزنامه یه وضع ایده جکی ، طبیی ، بینه هیئت جلیله نیک قراریله تبین ایله یه جکدر . شمدیدن عرض ایتمکدن مقصدم ؛ بونک طبع و توزیع ایلدلیکی خبر وروب مطالعه یه وقت براققدر . هانکی کونی تسبیب بوپورسه کز ، طبیی ، اوکونکی روزنامه یه قویارز . فقط بنده کزک فکرم ؛ عیقنه کونی ، اوکزه کی جمه ایرتسی روزنامه سنه قولناسی عرض ایتمکدی .

محمد صادق بک (ارطغرل) — مساعده بوپوریلورمی اقدم ؟ اموال غیر منقوله قانونک بر انتقال قسمی واردر که بر انتقال قسمندن اهالی و باخصوص احوال حربیه دولایسیله بر جوق ایتم و اراملده متضرر اولوبور . بناء علیه بنده کز ، انتقاله هاند اولان اوقسک همان کوندرله سنی انجمنندن رجا ایدیوروم . زیرا او بحث ، بوندن ده زیاده اقدمدر . اونی مذاکره ایده م و بر آن اول چیقارم . ایشه ، بنده کزک معروضاتم ، بوندن عبارتدر .

رئیس — بومضطه منظور مالیکز اولسون ؛ انجمن ، مضطه ده بحث ایتردیکنک مسئله حقنده ده بیان مطالعه ایدیور اقدم . بونی روزنامه یه قویدیفنم کون ، ذات مالیکزه ینه سوز وپریم و لطفاً بوطلبکزی اوزمان یته تکرار بوپورسکر . شمدی بنده کزک مقصدم ؛ بونک روزنامه سی عرض ایتمک دکلدر . طبع و توزیع ایلدلیکی هیئت جلیله کزه اخبار ایله مکدر .

لرایع قانونیه مذاکراتی

— فرات ودهم نهرلی آره سنه کی اوج مستقل منصرفلی تشکیلی حقنده لایحه قانونیه

رئیس — (۳۹۷) ، نومرولی لایحه قانونیه نیک مذاکره سنه باشلایه جتی . بوپورک عیاده صافی بک .

عیاده صافی بک (کرکوک) — بنده کز اوله ظن ایدیوروم که حکومت ، اعلان مشروطیتندن بکونه قدر ، فوآندو محسنات مادییه مستند اولارک ، بویله بر تکلیف قانونی ایله مجلس مبعوثانه آزمراجعت ایتمشدر . الجزیره اراضینک احیاء و اعمار یته تعلق ایدن شو تکلیف قانونی ، هر صورتله شایان تقدیردر . یالکزر ، الجزیره اراضیسی دیوب ده کیمه یه م . بو اراضینک بر رقم همی ، « سنجار » طاغرلندن ، بغداد پاولرینه قدر ، تقریبی اوله رق (۱۵۰) ساعتک بر مسافه تشکیل ایدیور . بورالردن ، بر طرفدن حزین حزین فرات ، دیگر طرفدن آغلایه آغلایه بلا استفاده « دجه » نهرلی جریان ایله یور . یته بو اراضینک ایچنده ، انتظار معموریت ایدن یوز لرحه جدولر و قنائلر موجوددر . (ایشیدیله یور صدالری)

رئیس — بر آزد ده ا بوکسک سولرلیسکیز ؛ ایشیده مده استفاده ایده م ؛ دیورلر . (کری به صدالری)

عیاده صافی بک (کرکوک) — بو اراضینک قوه انباتیه و ثروت طبیعی سیدرکه و قتیله آسیاده بووک دولتر بسله مش ، آتوریلر وکلانایر کی معظم حکومتارک مرکزی و موضوع سلطنتی اولشدر . خلفای عباسیه نیک اسرافنه ، برامیکه نیک صفوا سخاوتنه تحمل کوستر مشدر . بوکون مصرک ثروقی ، اقبالی ناصل بر « نیل » ، هر بوط ایسه ، الجزیره اراضیسی ده ایکی « نیل » ، مالکدر . ایشه بونلرک بری « فرات » دیگرکی « دجه » در . و الحاصل دنیاده مثل نادر قطعه لردن معدود اولوب و قتیله تاریخارک ، دنیانک آبناری اولوق اوزره توصیف و قید ایله مکری بو اراضی واسعه نیک ایچریسی ، میلیونرله آتوون دولی

محرره سي ۱۴۰۰ هـ متجاوز اولماق اوزره اكثريسي ۳۹۹ تاريخده
 قفقاسيه جبهه سندن كئش مهاجر لردن عبارتدر كه اوزراك عشائري دا ئما
 حكومه اوزاق قالشدر . بونك باشليجه سبي عدالتك تاميله تأمين
 ايده مسي ، عشائرك احوالنه ، روحنه تماس ايده جك اصولره رعايت
 اولونما سيدير . حكومتك ، شو تشكيلات حقتده پايديني قانون لايحه لرني
 تاميه قبول ايدييورم و بركون اول . دكل ۳۳۵ دن اعتباراً ۳۳۴ دن
 اعتباراً تطبيق اولونما سي هيئت محترمه دن تمني ايده م . شو قدر كه ،
 بوكون الجزيره قطعه سنده ساكن اولان عشائرك اكثريسي شيخلرينه
 تايمدر . فقط نيچون شيخلرينه تابع اولمشدرده حكومتدن
 اوزاق دور مشلر ؟ بونك تدقيقاته كيديه جك و داخليه نظارتنده
 موجود دوسيه تدقيق ايديه جك اولورسه اورايه كئش اولان بعض
 مأمورلر كه اهاليه قارشي پائش اولدقاري اعتسافات و بعض مأمورلر كه
 اداره سزلكنك بوني انتاج ايله ديكي كوريلير . بو يوزدنده عشرين
 آراسنده بربرينه قارشو خصومت پيدا اوليور . دوشونمه كه اوراده
 برعربك اوطوروب اولور مامسي حكومتك كئدي يداختيارنده در .

چونكه اراضيسي يوق ، ملكي يوق ، باغي يوق ، چنلكي يوق .
 اكر حكومتدن حقوقلرينك تأمين ايدليكيني و عدالتك اجرا اولونديغيني
 كوررسه طبيعي اوراده اوطوره جق و تمدن ايده جك و حياتك
 بر مدني شكله افزاغنه راضي اولاجق . فقط ظلم و جفا كورونجه
 بالطبع التده كي دوه و اغنامي آوب و چاديريني ده بر دوه اوزرينه
 يوكله برك ساووشه جقدر . اما حلب داخنده اولمازسه ، شام
 داخنده ، شام داخنده اولمازسه الجزيره داخنده ، عراق اوواسنه
 كيده جكدر . بو يوزدن الجزيره قطعه سي كسب عمران ائتمه مشدر .
 اكر او حوالينك عمرانته باقيلمش اولسه ايدي بلكه مصر دن زياده
 واردات تأمين ايدرايدي و شمديكي كي الجزيره خراب قالش اولمازدي .
 بناء عليه بو تشكيلاتني اجرا ايده جك اولان حكومه ، بنده كز
 بو مجلسك حضورنده ديرمك : اكر بو اساسات اوزرينه تشكيلات
 اجرا ايده جك اولورسه هر حالده اهالينك اطوار و مشاورينه موافق
 مأمورلر انتخابه چالشميلير . اكر كوزل بر مأمور انتخاب ايدوب
 اورايه كوندره جك اولورسه اقتديلر امين اولوكز كه دكل بر شيخه تابع
 اولق ، حتى شيخي يه قبول ائتمزلر . جله سي حكومتك زير جاحنه كورلر .
 چونكه كيسه كئدي حياتي بداوت حائده اصرار ائتمكي ايسته م .
 بونلك شيخلرينه اتباع ائتملرينك سبي يكديكيرندن كوردقاري ظلم
 و جفادن متولددر و بوكون تحقق ائتمدر كه ۸۲۵ دن ۹۳۵ تاريخه
 قدر اولان قضالرك وارداتي يكرمي الي يكرمي بش بيك ليرادن
 آشاغي دوشمه مشدر . فقط بوكون رأس العين قضاسنك وارداتي ايكي ،
 اوچ بيك ليرايي كچيور . باقكز ، اللي ايكي سنه دن بري تشكل ائتمش
 و بوكون شمندو فر كذركاهي اولان رقتضام كزنيك بوكونكي وارداتي ايكي ،
 اوچ بيك ليرايي تجاوز ائتميور . عرض ايدليكيني كي نفوسي ده ذكور
 و اناك اولق اوزره بيكيده تجاوز ائتميور . بونك سبب و حكمتي ندر ؟
 بوكون رأس العين اراضيسي داخنده بولونان «چرجه» نهرلري اوزرينده

مستقل بولوا تايسين ايدله سي ممكن ايكن او كا كيسه يانها بولور . اونهرلر بوش
 بوشنه كيدييور . شمدي (حسبه) مر كزي بر نامه ائتماق اولمشدر كه بوكون
 بر كوي حائده در . بوكون «جضج» نهرني بوشنه آقييور . اوراده متسكن
 برسكنه يوقدر . اسبابي ندر ؟ چونكه امنيت يوقدر . زيرا اوحوالده
 حكومت تأسس ائتمه مشدر . بوكرن «حفره» مر كزي عيني وضعتنده در .
 بناء عليه «خابور» داخنده دكل بر سنجاق او اراضينك وسعتنه نظراً
 ايكي سنجاق تشكيلمكندر . حكومت بو تشكيلاتني اجرا ايده جك
 اولورسه استفاده ايده جكمي ، ائتمه چكمي ؟ دوشونيله جك نقطه
 بودر . شو تشكيلات اوزرينه بارين اورالره رقاچ مأمور كيديوب
 اهاليه يي ازواج و تفير ايده جك اولورسه رايچنده ايكن ايكي اولور .
 هيچ اولمازسه شمدي اورالره كيديوب كلك قابل ايكن صوركه
 نه كيديه بيلير و نه ده كليته بيلير . بناء عليه تشكيلات ياپاسون و اهالي
 نم مدنيه ايله متمم اولسون . فقط تشكيلات متين اساسات اوزرينه
 وضع اولونسون كه جمله من مستفيد اولام . سوزم بوندن عبارتدر .
 شفيق بك (يازيد) — بنده كز دن اول اداره كلام ايدن رقتاي
 محترمه نك هيسي ، تشكيلاتك اجراسي از موانع مملكه نقطه نظرندن
 بك نافع اولديغيني بيان بو يورديلر . يالكر اورايه كوندره ايله جك مأمورلر
 حادل ، مستقيم و شرائط لازمه يي حائز اوللاري و برده شرائط محيطيه
 كوره نظامات و قوانين تنظيمي لزومي ايلري سورديلر . حكومت ، اسباب
 موجه سنده ده بو اراضو وسيعه نك قوه نايابه و قابليت عمران سيني تاميه
 ايضاح و توصيف ايد ييور . بو رازي نجه عصر لر دن بري متروك و تشكيلات سز
 بر حاله قالش اولديغيني ايجون شمدي بز بو برلري لايقي وجهه بر تشكيلاتنه
 ربط ايدوب خلقي مدنيتيه سوجا جقز . حكومت و مملكته ده بونردن
 استفاده ايده جكدر . حكومتك بو باهديكي حسن نيتي اوچتني ماده
 ايله ده كورونيور . بر ماده ده ، «الويه مذ كوره ده تشكيلات عدليه
 نظامات و قوانين مخصوصه يه تابع اوله جقدر . » دنييور . ايسته بو ،
 رقتاي محترمه نك بو يوردقاري محذوره تمام بر جوايدر . بو تشكيلات
 اوزرينه اورالرده امور شرعيه و حقوقيه حا كم منفردلر و امور جزائيه ديوان
 حرب صلاحيتني حائز هيئت لر طرفندن رؤيت ايديه جك بو حا كم منفردلر كه
 وهيئت لرك صورت نصب و تعيينلري و درجه صلاحيتلري عدليه نظارتجه
 تقرر ائتمه برله جكدر . يعني حكومت ، اوراسي محيطك شرائط
 محليه سته كوره قوانين و نظامات ايله اداره ايديه جك ، ديك ائتمه يور .
 بناء عليه رقتاي محترمه نك بيان بو يوردقاري محذوره بوسوره منته فقدر .
 برده مأمور مسئله سي موضوع بحث اوليور . شهبه يوق كه حكومه
 اورايه آبي مأمور كوندره كز . بز بوقانوني تصديق ايدهرز ، يوق
 كوندره سز كز رد ايدهرز ؛ دنيلمز . بزم حكومه امنيت سز واردر .
 حكومتدن ، شمديدن بويه بر سندن آلي ظن ايدهرم موافق ككدر .
 بناء عليه حكومه ده ، رقتاي محترمه نك بياناي تاميله ديكه دي و ذاتاً
 حكومتك مقصديده اورالري مملكته بر عضو نافع اولق اوزره
 تنظيم و احيا ائتمكدر . اونك ايجون بونك ، باشقه سوز كوتور بري
 يوقدر . هيئت عموميه سنك قبوليله ماده لره كيلمه سني تكليف ايد ييورم .

همی ، شو رأیده متفق علیهم : بر رأی ده ، عادل و صلاحیت
 واسعه‌ی حاجز بر والی عمومی کوندرله‌سی و تخصیصات فوق‌العاده
 ویرله‌سیدر . تخصیصات فوق‌العاده ، پاره ویرله‌سه بیله ،
 اورانک وارداتی ، بر قاج سنا ایچون اورایه بر اقیه‌حق اولورسه ، اورانک
 عمرانته کافیدر ، یعنی خزینته دولندن ویراره چیقماز . یالکز دوه رسی ایله
 اغنام رسی اورایه بر اقیلیرسه کافیدر . کذلک تشکیلات عسکر به‌نک
 بورایه تطبیق مشعل اوله جقدر . چونکه عسکر بلرک‌ک‌ز یاده توحش ایندکلی
 مسئله ، عسکر ک مسئله‌سی ، فان ویرکوسیدر . بوقان ویرکوسی بورایه
 تطبیق ایلدیکی وقت درحال قاجیورلر . بولاعده واقعا بوکا دائر
 برشی یوق . فقط دیگر لوارده‌کی تشکیلات ، بوراده‌ده یاپیله‌حق
 اولورسه ، مطلوب نتیجه‌ی ویرمز . اونک ایچون حکومتک بوبایدکی
 مطالعه‌سی نهن عبارتدر ؟ بو ، بیان ایلدی . برده ایکنجی جهت
 وار : عدلیه انجینی ، حکومت طرفندن تکلیف اولونان اوچینی
 ماده‌کی طی ایتمش . اصل روح مسئله‌ده ، بواوچینی ماده‌در . آکر
 اورانک عاداته کوره بر نظام مخصوص اولمازسه بوشکیلات ، هیچ
 بروقت بر نتیجه حسنه ویرمه‌یه جکدر . و ذاتاً اوراده‌کی بوتون خلک ،
 عشارک فکری ، هب بو مرکزده‌در . مثلاً: ویریه‌جک حکمکر دیوان حرب
 حکمکری کی قطعی و سریع اولوی یعنی یاپیلان بر جریمک جزاسی هفت‌سنده
 ویرلیدر . حتی آرقداشلرک همی بیلیر ، حرب مشایخی ایندنه «طرف‌لر
 واردکه شیخترک حل ایده‌مه‌دکری مسائل» و امار فلرک حکمیه‌حل ایلدیر .
 یعنی حکمکر ، نه قدر آتی اولورسه ، خلق اوززنده او قدر حسن
 تأثیر یاپار و مطلوب اولان حسن نتیجه حاصل اولور . بنده‌کزی بو طی
 اولونان اوچینی ماده‌کی قبولی طرفداری‌یم . فقط بوشکلده دکل ،
 هر حالده بر والی عمومی اداره‌سنده اولورسه ، مطلوب نتیجه‌دها آتی
 استحصال ایده‌یه بیلیر . یوقه بوشکلده بر نتیجه ویرمه‌یه جکدر . برده
 حکومتدن کمال اهمیتله دیگر برشی استرحام ایدرم ؛ اوده ششودر :
 مأمورینک آتخابنده آدم قایر ماسون ، بحق ایش کوره‌جک آدم
 آراسون .

محمد نوری افندی (زور) — اقدم ، رفیق محترم عبدالله صافی
 بک افندی‌نک بو بوردقاری کی ، الجزیره قطع‌سی قدیماً بو یوک بر
 ایالت اییدی . بو خصوصه تعریفانه و تفصیلاته کیریشمک ایسته‌مه‌بورم .
 چونکه آرقداشم سوله‌دیلر . بوراده ایوم «زرکان» ، «خابور» ،
 «چورچوب» ، کی جسیم نهرلر موجوددر . «۸۲» تاریخنده ،
 رفیقمز آرتین افندی‌نک بو بوردقاری کی ، آرسلان پاشا حاضر تزلزینک
 تأسیس ایش اولدقاری اساساتی متعاقب ، هیچ بر اساس
 تأسیس ایده‌لش و کیت کیده الجزیره تماماً خراب اولمشدر .
 لاحقاً قانونیه منظور طالیبری اولدینی وجهله ، «خابور» سناغناک
 مرکزی «حسیجه» ناحیه‌سی اولاجقدر . «حسیجه» ناحیه‌سی
 ایوم برژاندارمه قره‌غولندن عبارتدر . نه‌سکنه‌سی ، نه خلقی و نه‌ده
 کیسه‌سی واردر . اهالیسی سیار بر عشرتدن عبارتدر . رأس‌العین
 قضاسی «۸۲» تاریخنده مشکل بر قضا ایسه‌ده شیدمی‌به قدر نفوس

رحته یاد ایدم . اوله کرک آرسلان پاشا و کرک قورت اسماعیل پاشا
 حاضر تزلزینک اورالده بایدقاری تشکیلاتک بو کونه قدر کرک عشار
 و کرک اهالی اوززنده احرا ایندیکی تأثیرات ، الآن باقیدر . بوده ،
 آتجیح احرای عدالتله قابل اولور . یوقه اوج لوابی مستقل باقیق ،
 مطلوب نتیجه‌ی ویرمه‌یه جکدر . بوراری ، صلاحیت واسعه ایله ، بو یوک
 بر والی عمومی‌نک ادارسی آلتنده بولونورسه ، مطلوب نتیجه‌ی
 ویرمه‌یه جکی کی ، میلیونرله واردات دخی تأمین ایده‌بیلیر . یوقه بو کونجی
 تشکیلات ملکیه و مالیه و عدلیه تطبیق ایده‌جک ایسه ، هیچ رفائده
 ویرمه‌یه جک و شمدی حال بدادنده بولوندقاری حالده ، بونردن ایبدین
 استفاده‌نک عسکی انتاج ایده‌جکدر . چونکه بولاری کرک آرقداشلر عیز
 و کرک بوسفر بلرک دولایسه باطاحسه بر چوق قوماندانر و ذوات سائر
 کزیدیلر . اورانک احوالته دها آتی مطلع اولدیلر . فقط یالکز مطلع
 اولوقده کافی دکدر . بر طاقم عشار و اوراده بولونان اهالی ، دائماً
 مشایخک آرقه‌سندن قوشبورلر ، او عشارله یاقندن تماس ایبدیلیرسه ،
 کورولورکه هر کس شیخترک ظلمنه قارشی مشتکیدرلر . فقط مشتکی
 اولقله بر ابر ، حکومتلرک تشکیل ایندکلی قضالرده کور دکری مظالم
 واعضا فاندن دولایی ، ینه مدینتدن ، بزم اداره‌مزدن قاجه‌رق شیخترک
 وصایتله کبریورلر . فقط بوناری شیختردن آیروبده حکومتک
 وصایتله وولایتنه تسلیم ایده‌بیله جکی ز ، ایده‌مه‌یه جکی ز ؟ شمدی
 بونک امثالی واردر . مثلاً : اوجوراده‌کی قضالرده ، «رأی‌العین» ،
 «وران شهر» و دیگر قضالرده یی تشکیلات یاپیلمش . او طرف
 اهالی‌سینک قسم اعظمی ، بو کونه قدر ، انتخاب ایبدین قضا قائم‌مقاملرینک ،
 ضابطه مأمورلرینک اداره‌سز لکنندن دولایی همی بر لری بر اقوب
 ینه حال بدویته رجوع ایله قاجیورلر . مسئله‌نک برخی درجه‌ده
 روحی شودر ، اوده: تعیین ایده‌جک ذوات و ویریه‌جک صلاحیتدر .
 بو جهت آتی تأمل ایده‌بیله جک اولورسه ، آتی نتیجه بریر . یوقه
 تشکیلات اداریه‌نک فائده‌سی یوقدر . هر حالده بورانک آیری آیری ،
 مستقل اولماسی مطلوب نتیجه‌ی ویرمه‌یه جکدر . بر طرفدن «جزیره» ،
 بر طرفدن «حسیجه» ، بر طرفدن «سنجار» طاغتری آره‌سندکی
 بر قسم اهالی ، «مهران» ، کیدرلر . تا ، «وان» ک آشاغینسه
 قشین کیدر کلیرلر . فقط بوناری توحید ادب و عمومی بر مرکز
 یاپیله‌جق اولورسه او وقت هر حالده دها یاده حکومت تأسس ایدر .
 یارین لوارله قضا آراسنده افتراق حاصل اوله‌جینی شه‌سزدر . همین
 بیلورزکه بر قضا ایله دیگر بر قضا آراسنده‌کی اختلافدن دولایی ،
 دائماً او محللر آراسنده‌کی اهالی ، متضرر اولویور . خصوصیه بونلر
 اوله عشاردرده شیدمی‌به قدر هیچ تمدن ایچمه‌مشلردر . بر آرز
 سبقه کلنکلی کی بادیه موصلدن و بنداددن آشاغی تا هرستانه
 دوزخ کیدرلر . یعنی بورالره تعیین ایده‌بیله جک مأمورین فوقفده
 بر والی عمومی کوندرلی . بنده‌کزی بو خصوصه اصرار ایبدیورم .
 آرقداشلردن کرک او حوالی مبعوثلری و کرک اورالری دولاشانلر
 و کرک بوباید او ولایتلرک مجلس عمومی لایمکلری وارددرکه بونلرک

قبول آيتميز ، يولنده بيان مطالعه ايله مسمي دوعغري دكلدر ، بو بورديلر . ايشته بوندن دولاي يني بومسئنه نك هيئت عموميه نك مذاكره مسمي سره سنده موضوع بحث اولماسي مناسبته بنده كزده انجمن نامه جواب ويرمك ايسترم .

شفيق بك افندي برادرمن بيليرلر ، حكومت ، تشكيلاتي آخيق بر قانون ايله ييار . نظامات ايله تشكيلات قضائيه ، تشكيلات اداره وجوده كتيريله من . اوندن دولاي بديره حكومت ، تشكيلات ملكيه حقتده بويه بر لايحه تكليف ايديور . عدليه انجمنك نقطه نظري شودر : مادامكه حكومت بوراره قوه قضائيه ، وظيفه قضائيه ايچون بر طاق اصول مخصوصه تصور ايديور و بونك ايچون قوانين مخصوصه تكليف ايده جكلدر . شو حالده تصوراتي ، قانون لايحه لري شكندنه البته مجلس عالي به تقديم ايله بيجكلدر . هيئت تشريعي دن هر قانونك كيمي ناصل طبيعي ضروري ايسه بو يابده كي لايحه لرده بالطبع مجلسه توديع اولونه جق و اوزمان مائد اولدني انجمنلر ، مطالعه لرني بيان ايده جكلدر . كذلك عدليه انجمنده اولايحه لري تدقيق ايده جك و تشكيلات قضائيه حقتده كي مطالعه مسمي درميان ايله بيجكلدر . بناء عليه حكومتك اورانك تشكيلات عدليه سي شمديدن اجرا ايده جكي ، يولنده بر قاعده قبول ايتك جائز دكلدر . خصوصيه بو قانونك ، حكومت طرفدن تكليف ايديلوب كرك داخله و كرك موازنه ماليه انجمنلري طرفدن قبول اولونان بر ماده سي واردرك اوده اوچنجه ماده در . اولاده موجبنجه ، بو تشكيلات (۱۳۳۵) سنه سي مارتندن ، يني سنه آيه مارتندن اعتباراً وجوده كتيريله جكلدر . عدليه انجمنده ، تشكيلاتك سره لاجرا اوله جني زمانه قدر حكومت تدقيقات مخصوصه ده بولونسون ، كرك امور شرعيه و حقوقيه و كرك امور جزائيه حقتده نه كي تشكيلات عدليه وجوده كتيرلسي مناسب اولاجتنه دائر تدقيقات و تبعات اجرا ايتسون و بو خصوصه احضار ايده جكي قانون لايحه لرنيده او تاريخدن اول هيئت تشريعيه ورسون ، دييور . بو تشكيلات ، شايدن بئيدر . فقط عدليه انجمن ، شمديدن بو اوچنجه ماده يي قبول ايتكي ، مجهول اوزرينه حكم ويرمك ، عد ايتديكي ايچون ، او لايحه لرك گلنه تليفاً ، شو لايحه دن بو ماده نك طي ايده مسمي هيئت جليله به تكليف ايدييور . بناء عليه شفيق بك افنديك افاده لري ، عدليه انجمنته قارشى ، وارد دكلدر .

شيخ صفوت افندي (اورفه) — اعلان مشروطيتدن برى ، ممالك عثمانيه ساكن بولونان عشار و قياتك احوال اجنعايه لرده بر انقلاب وجوده كتيره جك اولان بر قانون لايحه مسمي ، ابلك دفعه اوله رق ، مجلسمه توديع ايديليكي ايچون جدا شايدن تشكرور . احمد بك افندي برادر بئرك ، تشكيلات حقتده بيان بو بورديلري نظريات ، علوم اجنعايه نك اساسي دستورلرندن عبارتدر . فقط بو نظرياتك محل تطبيق ، بو لايحه دكلدر . بو نظرياتك ، تشكيلات يابديقدن سوكره اوراده تشكلى ايده جك حكومتك لريته ورييله جك

هيئت عموميه نك تلقى بو بورديني وجهه ، بو قانونه موضوع بحث اولان خلقك و حكومتك متقابلاً اخذ ايده جكلري و ناطقه قارشى ، حقارني بخش ايتك مسئله سي دكلدر . حكومت هر شيدن اول ، ملكندنه انتظامي تأسيس ايتك مجبور بئيدر . بناء عليه بو مقصدله بولايحه يي بورايه كتيريور و : « بن بوراده شمدي به قدر دولت نامه هيچ بروظيفه يابايوردم ، بوراده وظيفه مسمي ايشا ايچون شو تشكيلاتي ياباچم » دييور . هيئت عموميه به واقع اولان تكليف ، شو مقصدله اولدني كي انجمنلرده اجرا ايديلن تدقيقات ده بو دائره به انحصار ايدييور . كور ريبورم كه هيئت عموميه تاميله بو تكليف لهنده در . هيچ بر كيسه بو تشكيلاتك علينده دكلدر . يلكز مسئله ، بو قانونك صور تطبيقه سنده در ، صور تطبيقه مسمي ده دوعغريدن دوعغري به حكومه مائددر . حكومت ، بوني تطبيق ايدر كن ملكنتك ، اهالينك منفعتنه مخالف بر حادته قارشيننده قالدني وقت طبيعي بهمه حال مداخله ايتك حقي حازدر . اكر قانون ، خلقه نه صورته معامله ايديله جكندن ، اونره نه صورته اراضى ورييله جكندن ، خدمات سائر نك نه صورته رؤيت ايتديرييله جكندن باحث اولسه ايدي ، آرقا داشلر من دن بضيارينك سرد ايله دكلري مطالعه ر غايت طبيعي اولوردرى ، ديكر طرفدن ، هيچ بروقت ملكنتك بر طرفنك اداره مسمي موضوع بحث اولدني زمان ، حكومه قارشى « اورايه عادل و مستقيم مأمور كوندره جكسك » ديه متافسه ايدنلر . بزجه حكومتك اقدام وظيفه مسمي هر طرفه مادل ، حازر اقتدار مأمور كوندرمكدر . بناء عليه بنده كز قانونك صور تطبيقه مسمي تاميله آبري بر مسئله كور ريبورم . بو ، دوعغريدن دوعغري به بر تشكيلات مسئله سيدر . تشكيلات اولمايان بر لده تشكيلاتي تطبيق ايچون كوندرنلن مأمور و وظيفه لرني دولتك ، ملك منفعتنه موافق صورته ايشا ايتدكلري قدرده طبيعي مجلس ، حكومه قارشى صلاحيتي استعمال ايده جكلدر . بناء عليه بنده كز بونون مطالعه قانوك لهنده كور ريبورم و دوعغريدن دوعغري به ماده لره بيله مسمي تكليف ايدييورم .

فؤاد خلوصي بك (آنطاليه) — داخله انجمن مضطه محرمي سزاي بك اتندي ...

سزاي بك (جيل بركت) — بنده كز مضطه محرمي دكلم . فؤاد خلوصي بك (آنطاليه) — سزاي بك افندي ، قانونك اساسنه متناق مدافعانده بولونديلر . حقيقه ديديكلري كي ، قانونك هيئت عموميه سي حقتده سويله نيلن سوزلرده تشكيلاتك اساسنه تعلق ايدن بر اعتراض موجود دكلدر . حكومتك ايشا ايده جكي وظيفه تمدنيه نك نه كي شرائط دائره سنده وقوع بولماسي لازم كله جكته دائر بك قيمتدار مطالعه لرده بويانده سرد ايديلدی . برده ، قانونك هيئت عموميه سندن بحث ايديليركن ، اوچنجه ماده نك عدليه انجمن طرفدن طي ايده مسمك مناسب اولماييني حقتده بيانانده بولوندي . بالخاصه شفيق بك افندي ، « حكومت ، اوراده امور قضائيه ايچون قوانين و نظامات مخصوصه ترتيب ايده جك ، امور عدليه يي او صورته تدوير ايله بيجكلدر . عدليه انجمنتك ، بو قانونلر بورايه كله جكجه ، بز بولايحه يي

منظورم اولدى . بوپوروكلى ، ايچى كونده ، بش كونده ، اون كونده ، بويله كوچيه حياستن حضرى حيايه ، ظن ايدره بسكزكه قولايغله تبديل ايتك تمكّن اولور ؟ بو ، قطعياً قابل دكلدر . كوچبلىرى ، پوروكلى اريزيتدن نا قرهحصاره قدر سوق ايدن حاملر واردر . بواملرلى تحرى ايتلى . اونار حيوان بسله مكله ياشاپورلر . بوحيوانك معين زمانده ، معين مقدارده وتلاقلى اوليق لازمدر . اوحيوانك بولوندينى ير ، حيوانى بارينديره جتى ، ياشانه جق شرائطى حازر بولوندير . بواملرده بوشرائط موجود اولماقده ، اوشرائط اقليميه استحصال ايدله ديكه او كوچبلك حياى ناصل تبديل ايديله بيلير ؟ قابل دكلر كه ... بناء عليه ، بنده كز ، حكومتك تكليف طرفدارى ؛ فقط ، حكومتك ماده سننده تعريف وتصريح ايدليكى كچي ، يالكز ادارى تدبيرلره ، ادارى تشكيلاتله ايشك ايچندن چيقيله جفته قطعياً امين دكلم . حكومت ، هر هانكى بر مأمورى كوندر برسه كوندرسون ، نه قدر پاره صرف ايدره ايتسون ، عدالتى نه قدر تأمين ايلرس ايله سون ، قطعياً ايشك ايچندن چيقه ماز . چونكه ، بوكونكى كوچه وعشيرت تشكيلاتى ، حياتك ايچاباستنددر . اوحيوانى دكيشدبرمك لازمدر . مأمورلر برك اولا بو كوچه تشكيلاتى ، حياتى ، ايچاب ايتدرون احوالك نهدن عبارت اولدينى تحرى ايتلملى لازمدر . هانكى شرائط اجتماعيه بونى ايچاب ايتديريور . صوسزلقى ، وتلاقسلىقى ، حيوان بسله مكله بر طاقم ايچابايچي ؟ بونلر آكلاشادقدن سوكره ، سوكونتيرمك ، سو تدارك ايله مكل ، طورايغك وسائط وقوه انبائيه سنى تزويد ايتك ، بونلرى حضرى برحيات ايچون تبه ايتك وسائطنه مراجعت ايتلديرلر . يوقه مأمورلر ك عدالتيه ، تشكيلات اداريه نك متسايله بوايش قابل حل دكلدر . آنك ايچون بنده كزك تكلفم ، حكومتك تكليفنى قبول ايتمكله برابر حكومته ، شرائط اقليميه وكويني نظردفته اهلرق كوچه حياتى دكيشدبرمك ، حضرى حيات ايچون لازم كلن اساسلى حاضرلايه جق تدابيرك اتخاذيخده تكليف ايدبيوردم . بونى ولازم كلن پاره يده تأمين ايدره كز . كه بوپاره نك مقدارى ده ، ظن ايدرم ، بك يوكسك اولاجقدر . اووقت بو تشكيلاتدن ائى نتيجهلر حاصل اولاجفته ايتانيم والا نه قدر ائى مأمور كوندر برسه كز كوندر بركز هيچ بر نتيجه حاصل اولامايه جفته قانم .

سزائى بك (جبل بركت) — بنده كز اصول مذاكره ايچون عرض ايدم جكدم . فقط صبره سى كچدى ومذاكره به نتيجه و برلدى ظن ايدبيورم .

رئيس — شوراسنى عرض ايدم كه اقدم ، اصول مذاكره حقتده سوز آلانلرك ديكر سوز آلانلره حازر قدم اولاجفته دائر نظامنامه زده صراحت بو قدر .

سزائى بك (جبل بركت) — او حالده سويله به اقدم . حكومتدن كلن بولايحه ، حكومتك هر شيدن اول خلقه قارشى درعهده ايله ديكي وظائفى ايضا ايدم جك . مأمورلى ، اورالرده اقامه ايدم جكته دائردر ،

آغا اوغلى احمد بك (قرهحصار صاحب) — اقدم ، مسئله حقتده بيان بوپورولان افكاردن آكلادم كه ؛ تشكك موقتى ايچون ايچى شى لازم ايتش : برى مأمورينك اقتدار و عدالتى ، ديكرى ده اتخاذ اولونان ادارى تدابيرك حسن تشيى . بنده كز ظن ايدرم كه ؛ بونك ايكيسى ده كافي دكلدر . عشيرت ، قبيله حياى ، اويله اراده و اويله شخصى ايسته يشلره تابع بر حادته دكلدر . بو عشيرتلك ساكن اولدقلى محيطك احداث ايتش اولدينى ، توليد ايتش بولوندينى طبيى بر نتيجهدر . بيلبورسكزكه اسلاميت ظهور ايتديكى زمان ؛ حضرت پيغمبر واصحاب كرام ؛ بو حالته ، اهراقى حيايله ، سو ك درجه ده مشغول اولديلر وبوكا قارشى بوتون قوتلرله چالشدقلى حالده ، مع التأسف موفق اوله ماديلر وحى حضرت قرآن ، بو خصوصه بر نوع شكايته حايدر . شمدى ، بدوى حياتى ، كوچه حياتى تنظيم وترتيب ايتك ، اوحيانى بردن بره ، حضرى برحياه كچيرمك فايده مشكل بر تدبير ونشستر . بو ، فلان مأمورك عادل اولماسى ، فلان مأمورك ائى ايتش كورمه سيله قابل اجرا بر شى دكلدر . معلوم ماليكز ، بديات اسلاميته بوتون مأمورين ، صرف عادل انسانلردن عبارت ايدى . صرف عدالت ايله ملهم اولان ذواندن مركب بر هيئت ايدى . مع مافيه اونلر ، او ، كوچه حيايه ، قبيله تشكيلاتنه نهايت وره مديبر . بو ، دوام ايتدى كيتدى . ايچون ؟ چونكه ، محيطك اراده ايتديكى وسائط حيايه ، اوشكل حياتى ايچاب ايتديريور . او محيط ، اساس اعتباريله دكيشدبرمك ايله امين اوليكزكه ؛ هيچ بر زمان او مقصد اله ايديله مز .

سيد يوسف فضل بك (عسير) — نصل اولور ؟ آغا اوغلى احمد بك (قرهحصار صاحب) — عرض ايدم : ظن ايدلبيورم كه ؛ هر هانكى بر حكومت ؛ فلان مأمورى ، فلان شى ايچون كوندرديكى وقت او مأمورى ، او ايتش ايچون لك مناسب واك عادل عد ايدرك كوندر بيلور ؟ انتخاب ايتديكى ذاتى ، او ايتش ايچون ، البته الك مناسب ومقتدر عدايدهرك كوندر بيلور . اكر اويله فرض ايدرك كوندر ممش اولسه ، فالغنى سيدى ك حالده كوندرسه ، او حكومتى ؛ ياخان ايچون عدايتك لازم كچيرك ، هيچ برى وارد دكلدر اولاماز وايله تصور ايتك تمكّن دكلدر . بناء عليه مأمور ؛ عادل اولسون مقتدر اولسون فلان ديكله ، بوايشك آلتدن چيقمق ايسته نيلبورسه بك بو يوك ياكشدر .

برده دنيلور كه قبيله افرادى ، مأمورينك ظلمندن قاجهرق ، شيخلرته صيغنيورلر . اويله دكلدر اقدليلر . بوهر بر طرز تقيدن متولد برشيدر . بوشيكه صيغنيق ، ولايت خاصه يى ، ولايت عامه به ترجيح ايتك فكرندن متولد برشيدر . شيخه صيغنيق ، انتقامدن ، اخذ ناردن متولد برشيدر . شيخه صيغنيق ، قبيله نك عصيت اوزرينه تشكك ايتش اولدينى برحالتدن متولددر . بو حالتلك كانه سى تبديل ايدلى كه او قبيله نك شيخه اولان علاقيسى تبديل ايله سون واوزمان حيات ، حقيقه حضرى بر شكله كبرسون . بنده كز قفقاسيه ده كوردم ، بوراده بوروكلر ايچنده ده

قانونك هئنت عمومى سنك قبولى ايله ماده لرله كچلمه سنى استرحام ايدرم .
(مذاكره كافي صدارى)

رئيس — مساعده بويورك اقدم ، مضبطه محرى ده سوز ايستدى .

وهي بك (قرمى) — اقدم ، مادامك هئنت جليله مذاكره نك كفايتى آرزو ايدىورلر . بنده كزده بونك رايه وضعى تكليف ايدرم . سويله نيله جك سوزلر ، اولكلىرى تكرر دن عبارت اولاجقدر . اساساً له وعلبه ده كافي درجه ده سويله نكش باشقه سويله نيله جك سوز قالمادىقتن مذاكره نك كفايتى تكليف ايدرم .

رئيس — مضبطه محرى دخى مذاكره نك كفايتنك رايه قولناسنى آرزو ايدتى . بناءً عليه اونى رايه عرض ايدم چكم . مذاكره نك كفايتى قبول ايدنلر لطفاً ال قالدريسون :
مذاكره كافي كورلمشدر .

شفيق بك (بايزيد) — اقدم ، برسوء تفهم اولدى ؛ اونى سويله به چكم .

رئيس — مساعده بويورك ، صره سى كلديكى زمان ينه سويلرسكر .
ماده لرله كچلمه سنى قول ايدنلر لطفاً ال قالدريسون :
ماده لرله كچلمشدر . او قوييكر اقدم :

ماده : ۱ فرات و دجله نهرلى آرمه سنده الجزيره نك قسم شاليهنده جزره و خابور و سنجار ناماريله اوج مستقل لوا تشكيل اولنه جقدر . جزره لواسى جزره و شرناق و زاخو قضالزندن و بيت الشبائك ليكويان قسندن مركب و مركزى جزره قصبه سى اوله جقدر . خابور لواسى رأس العين قضا سندن و ام مدفع موقى داخل اولدينى حالده زور لواسنك اقسام شاليه سندن مركب و مركزى حسيجه اوله جقدر .

سنجار لواسى ايسه تل عفر و ام الدبيان ناحيه لرندن مركب و مركزى سنجار قصبه سى اوله جقدر .

رئيس — بوماده حقته ده سوز ايستمن وارى اقدم ؟ ماده نك برنجى مذاكره سنى كافي كورنلر لطفاً ال قالدريسون :
كافي كورلمشدر اقدم .

ماده : ۲ بواوج لوا داخلمده لزوم كوريله جك برلرده يكي دن آتى قضا و اون ناحيه تشكيلى همچون داخليه نظارته ماذونيت و يرلمشدر .
عبداه بك (كر كوك) — اقدم ، تشكيل ايديلن « سنجار » سنجانغه اون آتى ساعت مسافه ده « تل عفر » ناحيه سى وار . بونا حيه اوج بيك خانه قريبر .

رئيس — ايستنه بورلر عبداه بك افدى ، اسم لرده تكرر ايدىيور ، ضبطده ياكلشلق اولماسون قندم .

عبداه بك (كر كوك) — يو كسك سوله رم . برنجى ماده ده اسمى مذكور اولان « تل عفر » ناحيه سى اون بيك خانه قريبر ، فضله

براهميت موقعيه سده وارد . اونك همچون تشكيل اولوناجق قضالزندن برينكده اوراسى اولماسنى ، حكومتدن رجا ايدرم .

رئيس — ماده حقته باشقه بر مطالعه وارى اقدم ؟

فؤاد بك (دوانيه) — اقدم ، بواوج لوا داخلمده ، لزوم كوريله جك برلرده ، يكي دن آتى قضا و اون ناحيه تشكيلى همچون داخليه نظارته ماذونيت و يرسيورز . بنده كز ظن ايدىيورمك يالكز ماذونيت و يرملك كافي دكلدر ، حكومت بونلرى تشكيل ايدوب تكرر مجلسه عرض ايتلى . مجلس خبردار اولادن تشكيلات ملكيه اولورمى ؟ مجلس ، تشكيلات ملكيه اجرا سنه ، موهوم بر شكلده ، ماذونيت و يره بيليرمى ؟ تشكيلات ناصل ونه شكلمه در ؟ مجلس يونى بيلمه يور . بويله ماذونيتك مجلس طرفدن و يرلسى دوغرى اولورمى ؟

وهي بك (قرمى) — اقدم ، شيمدى مستشار بك افدينك و يردى ي ايضاحادن آكلاشلدى كه هنوز اوراده قصبه تشكيل ايتش دكلدر ، بو آلاجنى ماذونيت ايله عشارك قضا سانه كوره قضا رى تشكيل و كندى يينلر نده كى عرف و عادت لرته ، تمام لرته كوره قضا سيات ياپه جق و ايجه تبه كوره نيت ايدم چك .

فؤاد بك (دوانيه) — بنده كزك معروضاعده بك افدينك بو يورد قلمنه مخالف برشى يوقدر . يالكز بو تشكيلات ، حلك ايجه تبه ايتديكى تشكيلاتدن محروميتى استزام ايدىيورمى ؟ بنده كز حكومتك تشكيلاتدن قوه تشرى به نك خبردار اولماسى لزومى عرض ايدىيورم . بو تكلفاتنه نظراً حكومت بوكى تشكيلاتى تطبق ايدمه به چكدر . بناءً عليه تكرر قوه تشرى به عرض ايتك اوزره حكومه ماذونيت و يرملير . اونك همچون بومادى دوغرى دن دوغرى به طى ايتك لازمدر . چونكه حكومت ، بو تشكيلاتى ياپه جق زمان ، مسئله نى مجلسه عرض ايدر . ذاتاً بونك تطبق اولوناجق زمان ايله بوكون آرمه سنده بر سته كه چك . كله جك سنده مجلس عمومى تشكيل ايدم چكدر . او سته ايجه تبه حكومت بوكى تشكيلاتى تصديق ايتدیره بيله چكدر . بناءً عليه حكومت ، قضا و نواحي تشكيلاتى دوشونسون ، اوندن سوكره تكليف ايتسون . اونك همچون بوماده نك طبعى تكليف ايدرم .

حامد بك (حلب) — اقدم ، اداره عمومى ولايات قانونك اوچنجه و يردنجى ماده سنده مندرج اولان صراحته كوره حكومت يكي دن تشكيلات ملكيه احداث ايتك ايستديكى زمان ، بر قانون مخصوص تنظيمى ايله ، يعنى بولايجه ايله او تشكيلاتى هئنت جليله به عرض ايدر و ماذونيت استحصال ايتكدن سوكره تشكيلات ملكيه نى اجرا ايلر . بناءً عليه حكومت ، بواوج لوانى تشكيل ايتك آرزو سنده اولديقتن دولايى بولايجه ايله مجلس تاكيظه كلسدر . شو قدر كه موجود اولان تشكيلاتك حدودى ييا خود جهت مربوطه تى تبديل ايتك ؛ مثلاً برلوايه مربوط اولان بر قضا و يا ناحيه نك ديكر برلوايه تبديل ايتسا طى كذلك حدود ملكيه نك تبديل ايتك اولديقتن ، اداره عمومى ولايات قانونك مواد مخصوصه سى موجبنجه ،

«خاور» ك ايكنجى بر اهيته ده اونك شالندن بغداد خنلك كجه سيدر . حكومت بوراده تشكيلات يپامادقجه ، اورانك آسايش واميتي محافظه ايتمه ديكه نخطى محافظه ايده بيلير ونه ده خنلك اطرافنده معموره اولاجق وزرع ايده بلك برلى محافظه ايديوب اوراره سكان جلنه موفق اوله بيلير . اونك ايچون حكومت ، اولابوحوالينك تشكيلات انضباطيه سنى دوشوندى . حكومت ، بوتشكيلات انضباطيه يپادقن سوكره برآزده عشارك ايچنه كيره رك ، يعنى شمدى به قدر ياديني معامله نك عكسى ياهرق عشارتلك احوال اجنابعه سنى تدقيق ايتديرمك وعشارى معمورله جلب ايتيه يوب حكومت مأمورلرني عشارك بولونديني وجولان ايتديكي برله كوندره رك بونلك احوال اجنابعه سنى تدقيق ايتديرمك واو احوال اجنابعه كوره قوانين وقواعد خصوصه ترتيب ووض ايتك ايستهدى . ايسته ، «خاور» ك يپايلاجق تشكيلاتني حقتنه ك اسباب موجه بوندن عبارتدر . قبول بويورلان پروغرام ، ياخوده هيتت جليله نك آرزوسى وجهه حكومت ، اوراده هر حالده عشارك احوال اجنابعه سنى موافق برطاقم قوانين ونظامات اداريه ترتيب ايتك در عهده ايدر اونك ايچون چاليش جقدر . فقط بونى ، عشارك احوال روحيه سنى آكلادقن سوكره مپه جقدر . بوكون ، «عزه» عشارتنك احوال اجنابعه سنى بيلن مأمورمز بوقدر ، چونكه ، ايچيرينه كيره مك . اونترله برابر كيره رك تزه به قدر كيتكارنى ونه يادقلىرى ، نه صورته حيات كيتيركلرني وشيخلىرى درجه مر بويترلرني بونك نهدن متولد اولديني بيلمه بورز . بونك ايچون شيميدن قوانين ونظامات عمليه ترتيب وتكليف ايده مپه بورز . ايكنجى سنجاقده «سنجار» سنجاغدر . بونسناجك اطرافنده برطاقم عشار جولان ايتمه كر برابر رقم اهالى ده ساكندر وزى ك زياده اوراده حكومت تشكيلنه سوق ايدين ماده ، آسايش ماده سيدر . ظن ايدر هيتت جليله ده بولونان اعضاي كرامك اكرتيسى ، «سنجار» مسئله سنك حكومت ايچون رچيان اولديني بيلير . بونك ده سببى ، اوراده حكومت تأسس ايده مسندن كوچك كوچك پارچه له تقسيم ايدوب آسايش تأمين ايديله مستنددر . مع مافيه بوكون كرك «سنجار» ده كرك درأس العين ده محاكم عدليه واردر واجراى حكم ايديبورلر . بوتشكيلاتنى عرض ايتمه كه اوراده كى محاكم عدليه نك قالدبرماسنى تكليف ايتمه ك .

اوجنجيسى «جزره» سنجاغدر . بوراده ساكن اولان بوسنجاج داخنده جولان ايدين عشارتدره كرد سيار ونم سيار عشارتدر . بوعشارك كچكلرني برلره اون بش ، يكرى سته اولايكي بوز ، ايكي بوز الله كوى واردي كه بوكون تاميله خرابه حالنده در . بوراده نه بسا وار ونه اراضى سورولور . حال بوكه طور براق قايت مثبت وفضيلدر . بر آز اهالى اسكان ايدباير وآسايش ده تأمين اولونورسه بو حوالينك اسكى سكاني - كه بوكو عشارتلك پيكليرد - يته عشارتدرن آييريلارق بوراره برله جكلر وزراعت وفلاحة باشلا - به جقدر . «جزره» سنجاغنه الحاقى تكليف ايتديكمز اراضيه حكومتك ايچنه كيره مديكى واهاليسى طاجاديني حواليدر . بناء عليه

قانونلر حقتنه يورولمى ايجاب ايدر . اساساً عشار و قبائلك خصوصيتلى نظر دقه آلتهرق بونلر قواين خصوصه ايله اداره ايتك ، فرقه مركز پروغرامنده «برنسب» اولهرق قبول ايدلشدر . بناء عليه اول مرده ، عريان عشار ايله مسكون اولان برلره برحكومت تشكىل ايتمه ديكه اونلر قواين خصوصه ايله اداره ايتك قابل اوله ماز . چونكه ، قواين خصوصه يي اداره ايده جك حكومتدر . بونلر مقدمه سيدر . بونلر تشكىل ايتكدن سوكره اونلر احوال اجنابعه لرينه ، خصوصيت حاللرينه كوره و برطاقم «برنسب» لر اوزرينه بكيدين يپايلاجق اولان ادارى وعدلى قانونلر واسطه سيله اونلر اداره ايتك ايجاب ايدر . حكومتك تكليف ايتديكى اوجنجي ماده ده بو خصوصيت نظر دقه آلتهرق تنظيم ايدلشدر . بنده كترجه ، بونظريانه بناء ، بوماده ايقا ايدلشدر . فرقه مركز پروغرامنده قبول ايتديكى بربرنسبيك مجلس مليه رسماً قبول وتأييد ايدلش اولماسيله برابر بوماده بورايه درج ايدلكدن سوكره حكومتده ، صورت خصوصه ده عشارك اداره سى ايچون قواين خصوصه نك احضارنه مجبور اولش اولور . بناء عليه بوماده نك باسندن ايكي صورته استفاده ايدلش اوله جقدر . اونك ايچون بنده كز بولايجه قانونيه نك عينا قبولنى هيتت عموميه تكليف ايدر .

داخيله ناظرى نامنه مستشار عبدالخالق بك - افندم ، تشكيلات اجراسى تكليف ايديلن منطقه ، اوج لوا اولارق آيرلشدر . بونلر كبرى «خاور» بريسى «سنجار» اوجنجيسى ده «جزره» لوا ايدر . بونلر كهر برينك احوالى بربرينه بكمه مكله برابر بوسونون متخالفدر . اولاده خاور» دن بحث ايده جكم . «خاور» ك شمال قسمنده ، يعنى «فرات» ك شالندن تا «درأس العين» به قدر بوكون ، هيچ برحكومت مركزى بوقدر . دميين بوراده بيانده بولونان ذوات كرام ، وقتيله بوحوالى به برلشمش اولان كويلر ، اوراده بولونان عشارك تجاوزاتندن دكل ، حكومت مأمورلرينك تعديلاتدن دولاي تاميله داغلملشدر ، ديدباير . بنده كز بونك عكسى ادعا واثبات ايده جكم . اورالده حكومت قوى دكلدر ، ضعيفدر . چونكه ، تشكيلاتنى بوقدر . حكومتك ضعيف اولديني برده قوت وحكم ، قوى اولانده در . برعشارتلك رئيسى وقيله سى قوليدر . رئيس ، قبيله سيله برابر كويلورله اورالره برلشمش اولان فلاحره يعنى زارع اولان قسم اوزرينه هجوم ايدر . اونلر ك مالى نيغا ايدر . كويلورله او عشارته التحاقه مجبور اولور . اورالده يكرى سته اول موجود بولونش اولان بوزلرجه كوى ، بوكون خرابه حالنده در و بوكويلر ك سكاني ده قبيله لر ايله برابر سوروكه نوب كيدييور . بوحوالده ، بوكو عشارت اولوق اوزره «عزه» و «شمر» عشارتلى موجوددر . ديكر قبائل بو عشارتنك پيكليرد كه بونلر نيم سياردر . بوقبائل برمدت زراعت ايله مشغول اولورلر . فقط اونلر ك بوكو عشارتنلر كلدنكي زمان ، اونلره ويردكلرى هديه لرله كندبيلرني قورتاره بيليرلر ايسه قورتارلر ، قورتاره مازلر ايسه عشارتنلر ، بونلر ك اموالى آيلرلر . بوكيله لرده او عشارتنلرله برابر خزوه ويا آقبن بايلرلر .

چونکه بر کره حکومت بوماده بی تکلیف ایله «الویه مذکورده تشکیلات عدلیه قوانین و نظامات مخصوصه به نایع اوله جق... الخ» دیبور. معلوم هالیکز، قانون اساسینک مواد مخصوصه سی، حکومتک قانون و نظام تکلیف ایتمک خصوصنده کی درجه صلاحیتی تعیین ایتمشدر. بوگون حکومت، قانون اساسی موجبجه، قانون تکلیف ایتمک حقیق حازر قدر فقط او قانون، هیئت جلیله کز مهرض ایلمه درکه هیچ حکمنده در، بناء علیه قانون اولاماز. شو حالده حکومتک بوگون، فلان مسئله حقنده بر قانون پایه جقم، بکا شو صلاحیتی وریکنز؛ دهمیسی زائد بر تکلیفدر. چونکه ذاتاً قانون اساسی، حکومت بویله بر تکلیف قانونیده بولو حق صلاحیتی ویرمشدر که بزم آریجه بر قانون خصوصی ایله حکومت صلاحیت ویرمکلکمز ه حاجت قالمشدر. کذلک؛ نظامات مخصوصه پایقی ایسته بومرم، بکا مأذونیت وریکنز؛ دهمیسی حاجت بو قدر. نظامنامه پایقی، دوغری بدن دوغری به قوه اجرائیه ه عائد بر صلاحیتدر. بوخصوصه مأذونیت استحصال ایتمکده لزوم بو قدر، عیشر. بناء علیه حکومتک، صورت استثناییه حازر بر قانون ایله نظاماتی پایقی ایچون، بکا بو صلاحیتی وریکنز؛ دهمیسی، مهرض ایتمیکم وجهله، تمامیه زائددر. چونکه قانون اساسی، قانونک نامل تنظیم ایلمه جکی و حق تکلیف کیسه هائ اولدیغنی تعیین و تصریح ایتمشدر. دمین مهرض ایتمیکم وجهله، حکومت آرزو ایتمدیکی نظامنامه بی تنظیم ایلمه و موقع اجرائیه قویار. اگر اونظامنامه تک احکامی قانون اساسی به مخالف ایسه اووقت، طبیعی، قوه تشرییه تک حق کلامی وارد، اونی مه ضرورته تدقیق و استیضاح ایلمه. بالحاقه نظر دقتکزی جلب ایلمرم: ماده تک «وامور جزاییه دیوان حرب صلاحیتی حازر هیئت طرفندن رؤیت ایلمه جکدر» فقره سی قانون اساسی به، تمامیه، مخالفدر.

صادق افندی (دکوزلی) — حامد بک افندی ایله مضبوط محوری بک افندی، بوراده کی تشکیلات عدلیه تک طبی حقنده کی مطالبه لری در میان ایتمیلر. بوجهت، عدلیه انجمننده ده دور و دراز مذاکره ایلمدی، دوشونلدی. بر شیک اساسی حاضر لانا حدقه فرعیات ایله اوغرا. شلمانز، بیا علی هادقوانین مخصوصه تک اس اساسی کلدیکی وقت بوجهتلر، اوزون اوزادی به مطالبه ایلمیلر؛ دینلهرک انجمن بوماده تک طبی مناسب کوردی. حتی صدر اعظم پاشا حضرتلری ده بوکا موافقت بویورمشدر. یعنی اخیراً، انجمن عدلیه تک مطالبانه اشتراک ایتمشدر. مستشار بک افندی ده، شیمدی افاده لرنده، بونک طی ایلمه سنه موافقت لری بیان ایتمیلر. شو حالده بوراده اصل بر نقطه حقیقیه وارد. حکومت شیمدی شو مذاکره مناسبه دیبور که: «بن فلان محله تشکیلات اداره به پایه جقم، بکا مأذونیت وریکنز؛ زده دیسه که: «سن اوراده تشکیلات عدلیه ده پایه جقسک» بزم بو تکلیف مزه قارشو حکومت: «بن زده اونی شیمدی پایه پایه جقم» و یا خود «شیمدی پایلماسی موافق بوله بومرم، سیاست و مصلحه» بونی تأخیر ایلمه جکم، دیسه «مطلقاً بو تشکیلاتی ده پایه جقسکن» دیبه

بارلنتونک حکومت قارشو بویله بر خصوصه اصرار لری، او قدر مناسب کورمه بومرم. چونکه، مسئولیتی اوزرینه آلان حکومت تشکیلات عدلیه مسئله سی اخیراً دوشونلک، طاشیندق، بو تشکیلات عدلیه خصوصنده شیمدی کی حالده او قدر مصلحت کورمه دک. بناء علیه تشکیلات عدلیه پایه پایه جقم» دیبور. شو حالده بزم، بونی قبول ایتمکلکمز لازمدر. مذاکرات، اصل تکلیف لری تک موافق اولوب اولمادی وادیسنده جریان ایتمک ایجاب ایلمه. بناء علیه حکومت، انجمن عدلیه و موازنه مالیه انجمن تک بویله متفقاً قبول ایتمش اولدیقلری مصلحتک خلافتنده مطالعات سردی دوغری دکلدر. صفوت افندی (اورفه) — لایحه قانونیه تک هیئت عمومی سی حقنده مذاکره جریان ایلمرکن هیئت عمومی تک طرز تلقینندن آکلاشیلوبوردی که مجلس، قبائل و عشائرک صورت مخصوصه اداره سی قبول ایتمشدر. اساساً عشائر و قبائل اداره ایتمک ایچون بونلرک احوال اجتماعی لرنه، محیط و اقلیم لرنک اقتضاسه کوره خصوصی قانونر تنظیم ایلمه درکه اورال زده حکومت تشکیل ایتمک، بونلری تمدن ایلمه مک و بونلرک احوال اجتماعی لرنده بر انقلاب مدنی وجوده کتیریمک قابل دکلدر. ایسته، یالکنز اوچیجی ماده بموقصدی احتوا ایلمیور. یوقسه بوماده، حکومت، لزوم کوردیکی زمان مجلس مبعوثان بر لایحه قانونیه تقدیمی صلاحیتی ویرلسون؛ دیبه تکلیف ایلمه مشدر. ذاتاً قانون اساسی حکومته او صلاحیتی ویرمشدر. یالکنز بوراده فرقه تک قبول ایتمدیکی «پرنسپ» مسئله سی وارددر که اوده عشائری قوانین مخصوصه ایله اداره ایتمک «پرنسپ» یلمه. اگر بز بوماده بی طی ایلمه جک اولورسق پروغرام زده کی «پرنسپ» سی رد ایتمش اولورز. بناء علیه هر حالده بوماده تک اقباسی لازمدر. وهی تک (قره سی) — اقدم، عدلیه انجمنی اگر اساس اعتباریه بزم فکر مزه اشتراک ایتمه مش اوله ییدی بز، بالطبع، بوماده تک اقباسنده اصرار ایلمه جکدک. فقط عدلیه انجمنی بوماده بی، اساس اعتباریه، قبول ایلمیور، فقط تکلیف موقعی بوراسی دکلدر؟

دیبور. اونک ایچون زده بوماده تک طینه اشتراک ایلمیورز. فؤاد خلوصی بک (آنطالیه) — بنده کز نطن ایلمیور که مجلس مبعوثانده فرقه پروغرامندن، فلان دن بحث اولونماز. مع مایه صفوت افندی حضرتلری بوندن بحث ایتمیلر. کرچه حکومت بر پروغرام تمقید ایلمیور و مجلسده کی اکثریت ده پروغرامه ظاهر در. فقط پروغرام تک «عشائر ایلمه مسکون اولان محللرک اداره سی قوانین مخصوصه ایله اولاجقده» بولنده کی ماده سنک تطبیق، بو تکلیف ایلمه یان اوچیجی ماده ایله اولماز. او قانونلری احضار ایتمک، تکلیف ایلمه مسکون ایله اولور. عشائر قبائل ایله مسکون اولان محللر حقنده شمدیلک یالکنز تشکیلات اداره و ملکیه ه هائ بر قانون لایحه سی وار. طبیعی حکومت او پروغرامی تطبیق ایتمک ایچون، مهرض ایتمیکم کی، تدقیقات لازمه بولونه جق و امور قضاییه ایچون او محلله ده نه بولده تشکیلات پایلماسی لارم اولدیغنه دائر بر قانون لایحه سی تنظیم ایلمه جکدز.

بونک ایچون بر قانون مخصوصه احتیاج وارد. فقط عین لوا داخلندہ کی ضارک تشکیلات. مجالس عمومیہ ولایاتک اتخاذ ایدہجکی قرار و داخلہ نظارتک تصدیق اوزرنہ شرف صادر اولہجق ارادہ سنہ پادشاهی ایلماجر ایدہجکی جہتہ، بندہ کزجہ بوبادہ آیرجہ بر قانون مخصوص تنظیمہ لزوم بوقدر.

فؤاد بک (دیوانیہ) — اقدم، ایستہ مسئلہ بوسورتہ توضیح ایندی و بندہ کزک ادام ثابت اولدی. یعنی اداره عمومیہ ولایات قانونی موجبہ حکومت خود بخود تشکیلات پامہماہجق. مرحالہ پامہجی تشکیلاتی مجلس عمومیک رأیتہ عرض ایدہجک اوکا کورہ استحصال ایدہجکی مآذویت اوزرنہ تشکیلات پامہجقدر. ایستہ بوکا استاد ادرک بر قانون پورایہ ظہور. بوقانونک اینکجی مادہ سنده کوسرتیلن تشکیلات، حامد بک افندی حضر تریک بویوردقلری نوعدن دکلدر. یعنی ولایت مجلس عمومیری واسطہ سہلہ مرحمتاری، مر بوپتاری تبدیل ایدہجک نوعدن دکلدر. چونکہ بومادہ بیکدن آتی قضا و اون ناحیہ تشکیل دنیلیور. بولہ اسمی جسمی بللی اولمان وحدودی معلوم بولونمان یالکز آتی قضایی بیکدن تشکیل ایتمک صلاحیتی، اساسہ واقف اولادن، قوہ اجرائیہ، یعنی حکومتہ ورہ بیلیری بز؟ منطقاً و بولہ مک لازم کلیر. چونکہ، بونک اساسہ واقف دکلر، موہوما بوسلاحتی حکومتہ وریوروز. بو، اساسات قانونیہ موافق اولاماز. بناء علیہ بومادہ مک مرحالہ طی ایجاب ایدر.

وہی بک (قرمی) — فؤاد بک افندی بک بویوردقلری کی مادہی طی ایدہجکمزہ، بوقانونی طی ایتمک دہا ایدر. اساساً بوقانونی، ممالک عثمانیہ مک اقسام سائر سنده پایلان تشکیلاتہ قیاس ایلمعمل تصریحہ لزوم کوسرتہ جک اولورسہق اووقت برنجی مادہدہ قبول ایندی بکمز لوازلک مرکز حکومت تعیین ایدہمہ بیکدر. بر کمال جزہ حوالیسی کوزا و کتہ کتہ ہم، سوکرہ دہہ بو قضا مرکز لرینک تعیین ایچون حکومتہ توجیہ خطاب ایدہم. حکومت، عشارہ نہ قدر حلول ایدہ بیلیرسہ نہ قدر ممکن اولورسہ اوقدر قضا تشکیل ایدہ بیلہجک و اوسورتہ جستہ جستہ تشکیلاتی اکل ایدرک ہر قضا تشکیلی ایچون مجلسک منقذ اولمادی زمامدہ یقرا رنامہ نشریہ ویا مجلسک انعقادینہ انتظارہ مجبور اولاجقدر. بز، اوراردہ تشکیلات باقی ایستہ بوروز. بوقانون، علی المادہ قانونزہ قابل قیاس دکلدر. بردہ، بویوردقلری کی، اداره عمومیہ ولایات قرار نامہسی، قضا و ناحیہ لردن، علی الاطلاق باحت دکلدر. بونلرہ درجات ایلمدر. بو، اونکہ قابل قیاس دکلدر. ہم فوق المادہ بر لایحہ قبول ایدیوروز و ہم دہاونی علی المادہ قوانینہ تطبیق ایتمکہ قانونیوروز. فؤاد بک (دیوانیہ) — بندہ کز فضلہ سولہ مہ بجم. ہیئت جلیہ حکم اولسون.

رئیس — شو حالہ مادہ اوقوندی. رأی عالیگزہ عرض ایدیورم. مادہ مک برنجی مذا کرہسی کافی کورنلر لطفاً اقلدیرسون؛ کافی کورنلدر اقدم.

فؤاد بک (دیوانیہ) — بندہ کز مادہ مک طری تشکیل ایتشم. رئیس — تعدیلنامہ ورمہ دیکر اقدم.

فؤاد بک (دیوانیہ) — بندہ کز، تعدیل تشکیل ایتشم، طی تشکیل ایتشم.

رئیس — اولسون اقدم. مرحالہ بر تحریری تشکیل لطف ایدہجک دیکر.

فؤاد بک (دیوانیہ) — تعدیل دکل، طی تشکیل ایدیورم. طی ایچون بولہ تعدیلنامہ لزوم بوقدر.

رئیس — ہر نہ اولورسہ اولسون، تشکیل ایچون، تعدیلنامہ لازمدر.

شمدی اقدم، منظور عالیری اولدی اوزرہ، حکومتک تشکیل ایندیکی اوچنجی مادہ عدلیہ انجمنی طرفندن طی ایدلش موازنہ مالیہ انجمنتجہدہ بوطی کیفیتہ اشتراک ایدلشدر. بویورک شفیق بک افندی.

شفیق بک (بازید) — اقدم، بوقانونک ہیئت عمومیہ سنک مذا کرہسی سرہ سنده رفقای محترمہ، بو موافقک اہمیت وزا کتندن

وخصوصی قانوننرایہ ادارہسی قابل اولایہ بیکندن بحث بویوردیلر. بندہ کز دہ حکومت، بورالک خصوصیہ واستثنائی بر صورتہ ادارہسی قابل اولایہ بیکجی، اوچنجی مادہی تشکیل ایتسہ اظہار ایدیور.

دیہ بیان مطالعہ ایتدم. فؤاد خلوصی بک افندی، بندہ کزک بو معروضاتی، آکلاشیلان، لایقہ دیکہ بہ مہ مشارک بندہ کزک دہ

بومادہ مک طری تشکیل ایتدی بک ذہاب اولارق، بومادہ مک طی بولندہ بیان مطالعہ ایندی بک؛ بویوردیلر. بناء علیہ، بوجہ تک تصحیحی عرض

ایتمکہ برابر شمدی مادہ مک لزوم و عدم لزومی حقتدہ معروضاندہ بولونہجتم. عرض ایندی بک وجہلہ بورالک صورت خصوصیدہ ادارہ ایدہلہ.

بیلہجکی حکومت بومادہ بیلہ کوسرتیور. تشکیلات، قوانین و نظامات خصوصہ تابع اولاجق. فقط عدلیہ نظارتہ تقریر ایتدی بیکدر؛

دیہ بومادہ تشکیل ایدیور. شمدی بندہ کز دوشونورم کہ: عدلیہ انجمنی بونک عدم لزومہ ایچون قانع اولش؟ چونکہ اوکا دائر

بر قانون ویر نظام پائامش کہ، اوت، بز لزومی کورمہدک، فصل تدقیق اولونہجق؛ دیہ بیلسون، مادام کہ حکومت اورادہ

تشکیلات اداری پامہجقدر. ذاتاً تشکیلات اداری پاملما دہ تشکیلات عدلیہ سرہ کز. حکومت، تشکیلات ادارہ پایدقندن سوکرہ

تشکیلات عدلیہ شروع ایدہجک. بونک ایچون مجلس عمومیدن، اورالک خصوصیت حالی نظر دقہ آتی اوزرہ قوانین و نظامات

مخصوصہ ایلم عدلیہ تشکیلاتک اجرائی مآذویتنی آلیور. شبہ ایتمک مجلس عالی، بومادہی طی ایتمک صورتہ تشکیلات عدلیہی،

معاملات عدلیہی قبول ایتمک ایتسون. بندہ کز عدلیہ انجمنتک، بومادہ مک طی حقتدہ اولان فکریہ اشتراک ایتہ یورم، داخلہ

انجمنتک قراری وجہلہ بومادہ مک قبولی عرض و تشکیل ایدیورم. حامد بک (حلب) — اقدم، عدلیہ انجمنی مضبطہ محرری فؤاد

خلوصی بک افندی بک بیان بویوردقلری وجہلہ اساساً بومادہ تاویل زائددر.

تدوینہ طرفدار اولانر ، یعنی بویلہ بر مادہ بی قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون :

الریکزئی ایندیریکنز .

مادہ نك طینی ایستینلر لطفاً اللری قالدیرسون :

مادہ طی-اولونشدر .

مادہ : ۳ اشبو قانون ۱۳۳۵ سنہ سی مارتندن اعتبار آمرعی الاجرا اوله جقدر .

فؤاد بك (دیوانیہ) — افندم ، برسؤال صورمق ایستہ یورم . کوریورزک : حکومت لوالری تشکل ایدیور . سوکره بولوالری تشکل ایتمش فرض ایدرک اون دانہ قضا دها تشکل ایتمک فکرنده بولونیور . حکومت ، قانونک غایت مهم ومستعجل اولدینی حقتده بزه بر فکر ورمش اولدینی حالده ، بو ماده ایله تکلیفی بلا لزوم برسنه دها تأخیر ایدیور . اگر بو قانون ، لزومی بر قانون ایسه بونی بچون برسنه دها تأخیر ایدیور ؟ بناؤ علیہ برسنه ایچنده او مملکت مظهر اولایله جکی قیض وانکشافندن نهدن محروم اولسون ؟ بونی صوریورم افندم .

حامد بك (حلب) — افندم ، بوماده برووجه مسئلہ سیدر . حکومت ، بولایمهی احضار ایندیکی زمان مسئلہ بوجه به تعلق ایندیکی جهت مالیه نظارتیه بوبادہ مخاربه جریان اینشدر . نظارتله مخاربه جریان ایندیکی زمان بوجه احضار ایدلش و بناؤ علیہ حکومتجه پالیسی لازم کلن موازنه عمومیه قانونی تمامیلہ ختام بولسدی . فقط بوتشکیلاتک اجراسی ایچون ، مجلس مالیکزدن مأذونیت استحصال ایدیلر و مجلس عالی بوتشکیلاتک اجراسی بر قانون مخصوص ایله حکومته ووردیکی تقدیرده طبیی حکومت ، او قانون مخصوص ایله سنه مالیه بوجه سی ، او صورته تنظیم ایتمک صلاحیتنی احراز واکتساب ایتمش اولور . بوکون سنه مالیه نك ختامه بریحقی آی قدر بر زمان قالمشدر . حکومت ، اولوالرده تشکیلات ملکیه و مالیه سی اجرا و لازم کله جک مأمورلری انتخاب و تعیین ایدوب سوق ایلمک ایچون ، طبیی ، ائی بر زمانه محتاجدر و بونی آتبحق سنه نك اوسطنده ویاخورد ، هیچ دکلسه ، سنه نك برقم ابتدایسنده اکل ایدمیلیر . شو حالده سنه مالیه نك ده برقسی ختام بولش اولدینندن واردات و مصارفاهده بر تأثیر اجرا ایتمش اولور . عینی زمانده بو قانون لایمهنسك متضمن اولدینی تشکیلات ملکیه نك و دیگر تشکیلاتک تمامیلہ اجراسی ، ظن ایدیورمک ، ماده ده ممتنمدر . بناؤ علیہ انجمن ، قانونک ۱۳۳۵ ، سنه مالیه سنده تطبیق ایدلسی ایچون بوماده بی بوسورتله تعدیل اینشدر .

فؤاد بك (دیوانیہ) — افندم ، موازنه مالیه انجمنی مضطله عمری بك افندی حضر تریسك افاده لرندن آکلامک ، بوماده نك تطبیقته ، بوجه مسئلہ سی مانع اولویورمش . بوسنه نك بوجه سی ختام بولش ، بناؤ علیہ ، کله جک سنه بوجه سنه قونلیماسی ایجاب ایدر مشده اونك ایچون اور سنه تطبیق اولونه جمتمش . حال بوکه بوسنه نك

اساسی تعیین اینشدر . حکومت ، لایمحه قانونیه سی احضار ایدر . حق تکلیفی واردر . بوحق حکومت قانون اساسی بخش اینشدر . بوحق استناداً تنظیم و احضار ایندیکی قانون لایمهنس سی هیئت تشریحیه به عرض و تکلیف ایدر . هیئت تشریحیه قبول ایدرسه ، تطبیق ایدر . رد ایدرسه طبیی بر شی یا پاماز . بناؤ علیہ حکومتده بویلہ بر صلاحیتک ، موجود اولمادیفته هیچ بروقت ، بنده کز ، احتمال ویرمه یورم .

رئیس — مذاکره نك کفایتی حقتده بر تقرر وار ، اوقویکز اقدم :

دیاست جلیله

مذاکره نك کفایتی تکلیف ایدرم .

میرمیونی

سید یوسف فضل

فؤاد بك (دیوانیہ) — بنده کز ، مذاکره نك عدم کفایتی حقتده سوز سوبیله جکم . افندم ، بوراده بر مسئله موضوع بحث ایدلدی . حکومتک حق تشریحی واردر ، دینلیدی . افاده لرندن بو آکلاشیلیور . بوسئلہ بوراده توضح ایتمک ایجاب ایدر . اووقت حکومت ، کندینسنده محل تفسیر بر صلاحیت بولوندینی ظن ایدمکک و بناؤ علیہ ، بوسلاحتہ استناداً ، قانون اساسی خارجه جیقه جقدر . بونک ایچون مذاکره نك دوام ایتمه سی ایجاب ایدر .

رئیس — ایضاح ایدمکک اقدم .

حامد بك (حلب) — بنده کز ، حکومتک حق تشریحی اولدینی سوبیله عدم و سوبیله مک حقم دکلدز . حکومت ، حق تشریحی حاضر دکلدز ، حق تکلیفی حاضر ، قانون تکلیف ایدر ، فقط قانون وضع ایتمش . تکلیف ایندیکی قانونی ، قوه تشریحیه قبول ایدرسه — مکرراً عرض ایندیکم وجهله — قانون اولور . قبول ایتمه دیکی تقدیرده قانون اولماز . حق تشریح باشقهدر ، حق تکلیف باشقهدر .

فؤاد بك (دیوانیہ) — افندم ...

رئیس — فؤاد بك افندی ، مذاکره نك عدم کفایتی حقتده سوز سوبیله دیکنز ، هیئت جلیله دیکلده دی ، حکم اولور . مذاکره بی کافی کورمز لر سه بنه مذاکره بی دوام ایدرز .

تقریری قبول ایدنلر ، یعنی مذاکره بی کافی کورنلر لطفاً اللری قالدیرسون :

کافی کورولشدر .

مساعده بویوریرسه کز بو ماده بی اوقویلم ، ضبطه کچسون :

مادہ : ۳ الویئہ مذکورده تشکیلات عدلیه قوانین و نظامات مخصوصه به تابع اوله جق وامور شرعیه و حقوقیه حاکم منفردلر وامور جزاییه دیوان حرب صلاحیتنی حاضر هیئت لر طرفندن رویت ایدیله جکدر . حاکم منفردلرک و هیئت لرک صورت نصب و تعیینلری ودرجه صلاحیتلری عدلیه نظارتجه تقرر ایدر بریله جکدر .

رئیس — افندم ، ماده بی سؤال ایدم جکم . بویلہ بر ماده نك

اداره اولونقلىرى مسئلهسى دكلدر . بو قوانينى كيم تنظيم ايده چكدر ، بومشلهده شارع كيم اوله جق؟ ملكتده قوه تشرىيه كيمك ائندهدر؟ بوجتهلر ، قانون اساسى ايله تين ايتشدر . بزاكر بوكون كرك موضوع مذاكره يي ورك بوکا عمائل ماده لى صورت مطلقه قبول ايدرك بوخصو- صاده حكومتى صلاحيتدار طوتارسق ، وظيفه تشرىيه مزى ، صلاحيتدار اولما ديقمز حالده ، قوه اجرائيه يه ، حكومته نقل ايتش اولورز . قوه تشرىيه ، حائر اولدوني صلاحيت تشرىيه يى آخره دورايده بيليرى؟ بو ، بر قانون اساسى مسئله سيدر . بنده كزك فكر عجمه بو قانونك ايني ماده سى قانون اساسى يه ، تاميله مفايردر . چونكه ، قوه تشرىيه وظيفه سى ، قوه اجرائيه يه انتقال ايديور . بناء عليه بو ايكي ماده نك طبنى تكليف ايديورم ، هرايكي ماده يي ده رد ايله يورم و هيئت عموميه دن ، قانون اساسى يه مدافعه و التزام نامه ، بوماده لى رد ايتسه نى رجا ايديورم .

شقيق بك (بايزيد) — اقدم ، بوبابه بر جوق مذاكره لر جريان ايتدى . رفقاي محترمه جابندن بونك صورت اداره سى ايله مامورلىر حقنده بر جوق سوزلر سوله نلدى . بنده كز بوخصو دائر سوز سوله ميه بچكم . حكومتك بولايجه تنظيمدن ، بولايجه توديمدن مقصد و آرزوسى ، بواوج سنجانى استثنائى برصورتده اداره ايتكدر . يعنى قوانين عموميه نك باشقه شكلنده شرائط محيطيه كوره بورالرى اداره ايتكدر . شيمدى بو اوچنچى ماده يى قانوندن چيقارديقمز كي ، برنجى و ايكنچى ماده لر قابور . حكومت ، ناصل كه سيواس و ياخر بوط داخلنده بر سنجاق ييار ، ياخورد برناحيه يى قضا ييارسه بو ماده لرده عيى صورتده اولاجقدر . بناء عليه حكومت ، بوماده لرك خارجنده ، يعنى استثنائى هيچ برشى يابايه چقدر . بوندن باشقه هيچ بوسوزم بوقدر . مادامك حكومتده اوله آرزو ايديورم ، بنده كزده ادامدن واز كچيورم .

حامد بك (حلب) — بو ماده ده مندرج اولان صراحته بنشاء حكومته ورلنى لارم كن صلاحيتى بنده كز اساساً حكومتده موجود كوروروم . چونكه حكومت ، بوكون موجود اولان و بوتون ولاياته شامل بولونان قوانين و نظاماندىن بر استثنائى ياقى ايسته ديكي زمان ، بولايجه احضار و مجلسه تقديم ايدر . نته كيم ادرنه ولايتنده ، تشكيلات نظاميه يه بر استثنائى اولق اوزره ، حاكم منفرد اصولى تطبيق ايتشدر . حاكم منفرد اصولى تطبيق ايده چكى زمان ، بر قانون ايله ، بن ادرنه ولايتنده حاكم منفرد اصولى تطبيق ايده چكم ، بناء عليه بكا بصلاحيتى ، بو ماذونتي ورك ، وديمشدر . حاكم منفرد اصولى ايجون لارم كن لايجه يى احضار ايدرك هيئت جليله كره تقديم ايتش و هيئت جليله بونى قبول ايله مشدر . بناء عليه هرهانكي بولايته موجود اولان قوانين عموميه يه استثنائى تشكيل ايده چك اولان هر نوع نظامان ، قانون اساسى يه مخالف اولماق شرطيله تنظيم ايتك صلاحيتى حائردر .

قانون ياقى مسئله سنه كلنجه : بويه بر استثنائى حائر اولارق قانون ياقى خصوصنده بر منع بوقدر . كندى صلاحيتى ، قانون

شوحالده بوماده نك طنى ، حكومته برتمارض تشكيل ايتز و پروگرام مسئله سنده تعلق ايله من . قوانين خصوصه ايله اداره ايتك فكرنده بولونان حكومت ، او قوانين خصوصه لايجه لى احضار و تنظيم ايدر ، تكليف ايدر . اووقت بومشله موضوع بحث اولاييلير . ذاتاً صادق افندى حضرتلى رده ، حكومت بو خصوصه اظهار موافقت ايتشدر ؛ بويورديلر . انجمنارده بو خصوصه متفقد . بناء عليه رايه مراجعت ايدلنى تكليف ايديورم . (مذاكره كافى صدالرى)

امانوليدى افندى (آيدين) — بنده كز ، عدليه انجمنك فكرينه اشتراك ايتيه بچكم . واقعا عدليه انجمنى ، قوانين خصوصه كلكيه بصلاحيتى و يركم دوعرى دكلدر ؛ ديور . بلكه ، «پرنسپ» اعتبارله ، بو دوعربدر . فقط بو خصوصه ده ايلرى يه كيدهرك ديه بيليرمك : ملكك بر قلمه سى حقنده قوانين خصوصه تكليف ايتك دوعرى اولماز . فقط حكومت ، بر جديته بولونش ، شو وياشوعده كي اهالى ، شو اسابدن دولاي ناقابل اداره برحاله كيشدر . اوراده كي اهالى ساكت برحاله دكلدر ، عدالت و انضباط بوقدر . بو حالك اصلاحي ايه شويه بر قانونك تطبيق و قبولنه متفقد ؛ ديمشدر . بنده كز ظن ايديورمك تا مراد رابع زماندن برى اصلاح ايدلنى لازم كن بر قلمه ، بو آنه قسر اصلاح ايديله مشدر . بوكون ، «پرنسپ» محافظه ايديورز ؛ ديه اللى ، آلتش سنه ده بو حالى محافظه ايتكدن ايسه بو قوانين خصوصه يى قبول ايدرك حكومته بصلاحيتى و يركم ، ده اوماق دوعرى كوروروم . مع مافيه صادق افندى بر مطالعه ده بولونديلر ، بزم قرارمزى صدر اعظم پاشا حضرتلى رده قبول بويورديلر ؛ ديديلر . اكر حكومت ، او حلك اصلاحتك اجراسى ايجون بويه بر ماده نك وجودينه لزوم كورمه شه ، ظن ايدرم ، «پرنسپ» لره مخالف بر حركتده بولونه رق بر ماده يى ، ضرورت اولما دىي حالده ، مجلس مبعوثانك قبول ايتسه بر آرز فضلله اولور . اكر حكومت ، مامور و وكيل معرفتيله بيانانده بولونور ، بن بوماده يى ايسترم ؛ ديرسه بونك قبولى طرفدارى يم . مادامك او حلك محتاج اصلاح بر حالده در ، او حالده «پرنسپ» دن صرف نظر ايدرك اورالرك چاره اصلاحي دوشونلدير . حكومتده بويه دوشونه بچك اولورسه ، حكومتدن زياده حكومتچلك ايتك ، ظن ايدرم ، مجلس مبعوثان ايجون دوعرى دكلدر . (دوعرى صدالرى)

قواد بك (ديوانيه) — اقدم ، بنده كزده او طوراغك حصولى يم و او حوالى يى بنده كزده بيليرم . هيچ بروقت ادما ايتك بوحوالى ، «زورى» و هيئت آتاهيملى مظن بر هيئت عدليه ايله اداره اولسون . ظن ايدرمك هيئت محترمه ايجنده بويه بر ادما و زها بده بولونان كيسه بوقدر . جهانه مدنيلر ، مدنى قوانينه ، و حشيلرده و حشى قوانينه محتاجدر و آلتقى او قوانين محتمده ، او اهالى يه ترقى ميسرايسه ، ترقى ايديه بيليرم و لازم كنن كاه واصل اولورلر . اصل مسئله ، بونلرك مدنى قوانين ايله و ياخود حالت اجتناب ليه مخصوص قوانين ايله

سؤال واستيفاع

— ضميرى تلفراف غباراندهكى تاخرانك اسبابى مقننه جوسه
وتلفراف وتلفره ناظر خرده سؤال

رئيس — بعضى رقفا طرفدن خصوصى تلفراف غباراندهكى
تاخردن دولابى سؤال واقع اولمىدى . بوسواللرى پوسته وتلفراف
نظارتنه كوندردك . ناظر بك افندى . يارين هيئت جليله به بوسواللك
جوانجى وره جكدر .

بوسوالى وكاتب عدل قرارنامه سنى روزنامه اوله رق عرض ايديور
وبارين برمتاد انعقاد ايله مك اوزره جلسه ختام ويريوروم اقدم .

ختم مذاكرات

دقيقه ۳۰
ساعت ۴

بوقله موجود بولونان مبعوثانك اساميسى :

آرتين افندى (حلب) آصف بك (وان) آغا اوغلى احمد بك
(قره حصار صاحب) آغوب خرلاقيان افندى (مرعش) آناستاس
افندى (ايزميت) ابراهيم افندى (كوتاهيه) ابراهيم فوزى افندى
(موصل) احسان بك (ماردن) احمد افندى (حلب) امانوليدى
افندى (آيدين) امير حارس بك (جبل لبنان) امين اديب افندى
(سيواس) امين عبدالهادى افندى (نابلس) اوسب مدديان افندى
(ارضروم) بابانزاده حكمت بك (سليانيه) تحمين رضا بك (توفاد)
توفيق بك (بغداد) توفيق بك (قونيه) توفيق الجمالى بك (كرك)
زوت بك (طرزون) جودى افندى (اسپارطه) حاجى ابراهيم بك
(ادرنه) حاجى الياس افندى (موش) حاجى سعيد افندى (سليانيه)
حاجى سعيد افندى (معموره العزيز) حاجى طيب افندى (آقره)
حاجى مصطفى افندى (عيتاب) حافظ احمد افندى (بروسه) حافظ
امين افندى (ايج ايل) حافظ ضيا افندى (ارضروم) حافظ محمد بك
(طرزون) حامد بك (حلب) حسن رضا باشا (حديده) حسن
سزائى بك (جبل بركت) حسن فهمى بك (كوشخانه) حسن لامع
افندى (بتليس) حسين طوسون بك (ارضروم) حقى الهايمى بك
(حديده) حلاجيان افندى (استانبول) حمدالله امين باشا (آنطاليه)
حيدر بك (ساروخان) خالد بك (ديوانيه) داود بوسفان افندى
(موصل) دوقور فاضل برق بك (كسنرى) دوقور سامى بك
(ديوانيه) ديمران بارصاميان افندى (سيواس) رائف افندى
(ارضروم) رحى بك (سيواس) رشدى بك (قسطنونى) رشدى
بك (دكزلى) رشيد باشا (ارغنى) رشيد بك (جبل لبنان) سامى
باشا (شام) ساسون افندى (بغداد) سام افندى (قره حصار صاحب)
سعدالدين افندى (حوران) سيدالحسينى بك (قدس شريف) سليم
على سلام بك (بيروت) سليمان بك (كليولى) سليمان سودى بك
(لازستان) سيدعلى حيدر بك (عير) سيداحمد صافى افندى (مدينة
منوره) سيد يوسف فضل بك (عير) سيف الله افندى (ارضروم)

شاكر بك (يوزفاد) شفيق بك (استانبول) شفيق بك (بايزيد)
شمس الدين بك (ارطغرل) شيخ بشير افندى (حلب) صادق بك
(ارطغرل) صادق افندى (كوتاهيه) صادق باشا (مرسين) صلاح
جيمجوز بك (استانبول) ضيا بك (ايزميت) ضيا منلا بك (لازستان)
طلعت بك (جانيك) عادل بك (جبل لبنان) طاطف بك (آقره)
عبدالقادر افندى (مرعش) عبدالله صافى بك (كركوك) عبده عزمى
افندى (كوتاهيه) عبدالحسن بك (منتك) عثمان بك (جانيك)
عصمت بك (چوروم) على رضا افندى (قونيه) على غالب افندى
(قرهسى) عمر لطفى بك (سينوب) عمر ممتاز بك (قيصرى) عونى بك
(شام) فائق بك (ادرنه) فاضل بك (عيتاب) فاضل طرف افندى
(آماسيه) فؤاد بك (بغداد) فؤاد بك (ديوانيه) فؤاد خلوصى بك
(آنطاليه) فهمى افندى (قرق يلسا) فيضى بك (ديار بكر) فيضى
علمى افندى (قدس شريف) قاسم نورى افندى (يوزفاد) قويدى افندى
(طرزون) كاظم بك (قلمه سلطانيه) كامل افندى (توفاد) كيغام افندى
(موش) ماطيوس نملينديان افندى (قوزان) محى الدين بك (چوروم)
محى الدين افندى (نيكد) محمد بك (درسم) محمد امين افندى (كنج)
محمد صبرى بك (ساروخان) محمد على بك (كركوك) محمد على فاضل
افندى (موصل) محمد فوزى باشا (شام) محمد نورى افندى (زور)
محمد وهى بك (قرهسى) مدحت شكرى بك (بوردور) مصطفى افندى
(حديده) مصطفى افندى (ماردن) مصطفى صفوت افندى (معموره العزيز)
مصطفى ذكى بك (بولى) مصطفى فهمى افندى (توفاد) مصطفى فوزى
افندى (ساروخان) معروف الرصاصى افندى (منتك) مدوح بك (بروسه)
منيب بك (حكارى) نافذ بك (آماسيه) نجم الدين منلا بك (قسطنونى)
نسيم ماسليح افندى (ازير) نصرالدين افندى (سرود) نورى بك
(كربلا) وانكل افندى (ازير) وصى آتاس افندى (حا) ولى بك
(آيدين) ويسل رضابك (كوشخانه) هارون حلمى افندى (تككور
طامى) هاشم بك (ملاطيه) ياقو افندى (قره حصار شرقى) يوسف
ضيا افندى (بولى) يونس نادى بك (آيدين) .

بوقله آناستنده موجود بولونايلا اساميسى :

آناستاس افندى (نيكد) ابوالعلا بك (نيكد) احمد نيم بك
(بصره) اساعيل بك (قسطنونى) امانول قره صو افندى (استانبول)
اورفانديس افندى (استانبول) اونيك احسان افندى (ازير)
بديع المؤيد بك (شام) تيموتقى اقليديس افندى (تككور طامى) توفيق
حدا افندى (نابلس) توكيد بديس افندى (چتابله) حاجى عبدالله افندى
(كوتاهيه) حافظ رشدى بك (ايزميت) حاك بك (ارزنجان) حسن فهمى
افندى (سينوب) « ماذون » ، حسين جاهد بك (استانبول) حسين قدرى
بك (قرهسى) حطفى بك (حديده) حلمى افندى (آقره) حلمى
بك (بصره) حمدى بك (قونيه) « ماذون » ، حمدى بك (بغداد)
« ماذون » ، حيدر بك (قونيه) خره لامبيدى افندى (استانبول)
دوقور عمر شوق بك (سيواس) دوقور ماسم بك (آماسيه)
ديمترى كى فيطو افندى (كليولى) راسم بك (سيواس) راغب نشاشيبي

بک (قدس شریف)، رحیمی بک (زیم)، رخباتک (فرق کلبا)، رضا بک (یوسه) «مأذون»، رحمت کامل بک (پولی)، زالی بک (داریگر) سعدالمنانک (طرابلس شام) سعید بک (مشق) سیون اوغول-سیونا ک احمدی (زیم) «مأذون»، شاکر بک (قوبه) شفیق بک (شام) شکر بک (فسطاط) شکیب ارسلان بک (حوران) «مأذون»، صادق احمدی (دکترلی) صبی پاشا (آشنة) «مأذون»، صفوت احمدی (اوره) طاهر فیضی بک (نهر) طه‌هورا ک احمدی (جانبک) عبدالقاسم احمدی (فکا) عبدالقادر احمدی (حما) عبدالواحد هارون احمدی (لاذقیه) عبدالقادر احمدی (زیم) «مأذون»، عیار بک (استانبول) عثمان‌الحمد بک (طرابلس شام) عزت‌بک (طرزون) علی جان بک (میتاب)

علی حیدر مدحت بک (دوانیه) علی رضا احمدی (قبرشیر) علی معمر بک (فرمحصار شرقی) محمد ارباب بک (اوره) «مأذون» (آقره) فرهاد بک (فرمسی) قیس بک (استانبول) «مأذون»، کامل احمدی (زلی) کامل احمدی (فرمحصار صاحب) کامل الاسعد بک (بیروت) کتانی احمدی (ملاطه) محمد امین بک (موسول) محمد نوری احمدی (عمورق‌الجزیر) محمود بک (طرزون) محمود ناصر احمدی (قبرشیر) مراد بک (بنغاز) مصطفی ابراهیم بک (ساروخان) «مأذون»، مصطفی حق بک (السیارطه) مصطفی خدیج بک (کنفری) «مأذون»، میشل سرسق احمدی (بیروت) ناس بک (طرزون) «خسته»، یانم بک (کرکوک) «مأذون»، نجاش بک (پولی) نهاد بک (جانبک) وهی بک (سیومرک) و یقنور بک (استانبول) یورک احمدی (طرزون) .

التعداد آنگی روزنامه‌های

سال : ۱۰ کانون تا ۱۳۲۱

جلس بعد از زوال ساعت یکمینه انفرادی بعد میگرد

روزنامه

روزنامه‌های یکیده وضع اولیانه مراد :

۱ - عازان نگرانیست و چوسه‌ازک اسباب تأخری مقدمه ناپس میبوی این عیدهای بکی ریاضت-ژال نگرانی .

بکی روزنامه‌ها بعد مراد :

۱۶۲	۱ - کتاب عدل فرانکسی .
۱۶۱	۲ - حد که شماره شکیلاتی قانونک ۱۶۵ «نور مامسی» عدل فرانکسی .
۲۲۱	۳ - دورتر سکوته شمس آرمسته منکون دقاری مقدمه آنگی میبوی عدم بیکت تکلف قانونی .
۲۶۱	۴ - یوزان سکوته فرش الیاذکی سیاح مقدمه چاقش اوقالی مخالفتیک مرحضانی اوزرنه اشغافه انجمن مطبوسی .
۲۰۹	۵ - زوی حسن فیضی مرصوصان مقدمه متروغ عازران مقدمه خدیجه شاهان خاندان مرحضانی اوزرنه استقامه انجمن مطبوسی .

صیقل قلمی مدبری

هایب‌بی‌انور